

ΕΤΟΣ
16^ο

ΦΥΛΛΟ 171

ΜΑΡΤΙΟΣ

2024

Ο ΡΥΘΜΟΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

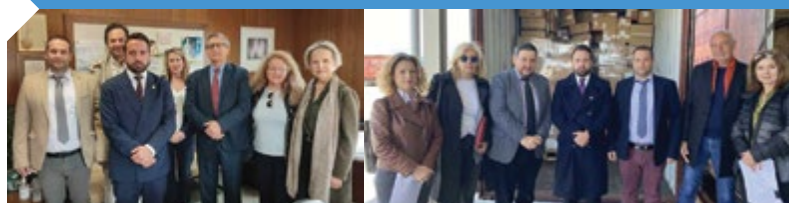
17^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

17^ο Πανελλήνιο Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό
Συνέδριο: Β' Ανακοίνωση

Ρεαλιστική αποτύπωση της Νοσηλευτικής πραγματικότητας στη
συνάντηση με τα μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας στο
πλαίσιο του έργου HEALTH-IQ

Αξιέπαινη προσφορά του Διεθνούς Ανθρωπιστικού Οργανισμού
Ορθόδοξων Χριστιανών προς το Γ.Ν. Βόλου «ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΕΙΟ»
και το Γ.Ν. Λάρισας «ΚΟΥΤΛΙΜΠΑΝΕΙΟ & ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΙΟ»

8 Μαρτίου 2024
Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας
«Δεν υπάρχει τίποτα στο οποίο να καταφέρει η γυναίκα...»

Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας 2024

Η Γενική Γραμματέας
Υπηρεσιών Υγείας κ. Λίλιαν
Βενετία Βιλιδιρίδη «δίνει»
Ρυθμό στην Υγεία και
αρθρογραφεί για την
Παγκόσμια Ημέρα της
Γυναίκας: «Η γυναίκα στο
επίκεντρο της Υγείας».

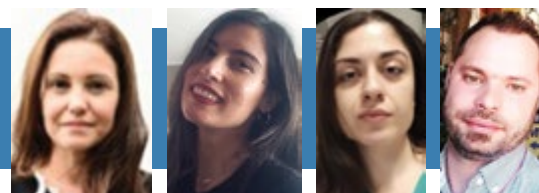

Πανευρωπαϊκή ημέρα ευαισθητοποίησης κατά της βίας στους
επαγγελματίες υγείας 2024

Υλοποίηση του Προγράμματος «Οι Νοσηλευτές εκπαιδεύουν... οι
Πολίτες ΣΩΖΟΥΝ ΖΩΕΣ»: Εκπαιδευτήρια Καραχάλιου, στο 63^ο
Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης, 1^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Ιλίου,
Νηπιαγωγείο Μαραθίου Μυκόνου, Μουσικό Σχολείο Αμύνταιου,
ΙΡΙΣ Κ.Δ.Α. ΑμεΑ Βόλου, Α.Τ. Αμυνταίου, Σύλλογος Γονέων &
Κηδεμόνων 11^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ελευσίνας, Γυμνάσιο
Μυκόνου, 56^ο Δημοτικό Σχολείο Πειραιά, 4^ο Δημοτικό Σχολείο
Οραιοκάστρου Θεσσαλονίκης, 10^ο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο
Βαρνηκών Θεσσαλονίκης, Δημοτικό Σχολείο – Σύλλογος Γονέων &
Κηδεμόνων Ξινού Νερού, 33^ο Δημοτικό Σχολείο Πάτρας, Δημοτικά
Σχολεία Μυρτιάς – Τένερης – Σελιανίτικων Αιγίου, Κέντρο
Ψυχικής Υγείας Πάτρας, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ Πάτρας,
Δήμο Αμυνταίου, Ε.Ε.Ε.Κ. Αγίου Δημητρίου, 1^ο Δημοτικό Σχολείο
Πεύκων. Κέντρο Υγείας Λιδορικού

Οι Νοσηλευτές «δίνουν» Ρυθμό στην Υγεία για την Παγκόσμια Ημέρα Νεφρού,
Παγκόσμια Ημέρα Φυματίωσης, Παγκόσμια Ημέρα Συνδρόμου Down

Ο ΡΥΘΜΟΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Βασιλίσσης Σοφίας 47
Τ.Κ. 106 76 Αθήνα,
Τηλ.: 210 3648044
e-mail: info@enne.gr

www.enne.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δημήτριος Σκουτέλης / Πρόεδρος Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Τζαννής Πολυκανδριώτης

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Απόστολος Κωστής / Αντιπρόεδρος Α' Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Γεώργιος Μπαλιόζογλου / Αντιπρόεδρος Β' Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Τζαννής Πολυκανδριώτης / Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Κωνσταντία Μπελαλή / Αναπληρωτής Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Λάμπρος Μπίζας / Ταμίας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Γεώργιος Αβραμίδης / Οργανωτικός Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

Μέλη:

Γεώργιος Κούρτης
Γεώργιος Αρβανίτης
Ευτυχία Γάγκου
Παναγιώτης Κοσκινάς
Μαρία Κωστίκου
Μιχαήλ Μαντζανάς
Ευάγγελος Ναλμπάντης
Σταύρος Πανόπουλος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Γεώργιος Αβραμίδης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ

www.enne.gr

Γιάννης Μπατίς

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Δημήτριος Σκουτέλης

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

POWER GRAPHICS
Αγνώστων Ηρώων 101, Ν. Ιωνία
Τηλ.: 210 2717979
e-mail: info@powergraphics.gr

Τα ενυπόγραφα άρθρα
απηχούν τις απόψεις του υπογράφοντος
και δεν εκφράζουν υποχρεωτικά την εφημερίδα.
Χειρόγραφα, δημοσιευμένα ή μή,
δεν επιστρέφονται.
Απαγορεύεται η ανατύπωση
ή εκμετάλλευση μέρους
ή όλου του κειμένου χωρίς
την έγγραφη άδεια του εκδότη.

Α

Υπουργείο Εσωτερικών: Παράταση
αξιολόγησης προσωπικού
περιόδου 2023

σελ. 03

Β

1^ο Π.Τ. της Ε.Ν.Ε. Αττικής & Νήσων
του Αιγαίου: Ομάδα Εθελοντών
Αιμοδοτών Νοσηλευτών

σελ. 03

Γ

2^ο Π.Τ. Ε.Ν.Ε. Μακεδονίας &
Θράκης: Υπέρ των περιορισμένων
μετακινήσεων Νοσηλευτών για
την υλοποίηση του προγράμματος
μεταμοσχεύσεων στο Γ.Ν.Θ.
«ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»

σελ. 03

Δ

Α.Σ.Ε.Π.: Έκδοση οριστικών
αποτελεσμάτων προκηρύξεων:
7Κ/2022 (Π.Ε. Νοσηλευτικής) &
1ΟΚ/2022 (Τ.Ε. Νοσηλευτικής -
Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.)

σελ. 04

Ε

Ενημέρωση μελών Ε.Ν.Ε. για την
υποβολή αιτήσεων για την είσοδο
στο Στρατιωτικό Πρατήριο (Π.Ο.Ν.)
του Πολεμικού Ναυτικού (Αθήνα)

σελ. 04

Στ

Εκπαιδευτικές πολιτικές για τα μέλη
της Ε.Ν.Ε.

σελ. 05

ΕΝΕ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
«Η ΙΣΧΥΣ ΕΝ ΤΗ ΕΝΩΣΕΙ»

Α

Υπουργείο Εσωτερικών: Παράταση αξιολόγησης προσωπικού περιόδου 2023

Υπουργείο Εσωτερικών
Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου

Οι ενέργειες που αφορούν α) στη συμπλήρωση των Εντύπων Σφυγμού Ομάδας και β) στην υποβολή των Αξιολογήσεων Υπαλλήλων για την αξιολογική περίοδο του έτους 2023, σύμφωνα με αριθ. πρωτ. ΔΑΠΔΕΠ/Φ.5/53/

οικ.2445/5.2.2024 (ΑΔΑ: ΡΘΤΛ46ΜΤΛ6-1Ψ7) Εγκύκλιο της Υπηρεσίας μας θα πρέπει να ολοκληρωθούν έως και τη Δευτέρα 11 Μαρτίου 2024. Αναλυτικά η ανακοίνωση: <https://shorturl.at/fiozT>

Β

1° Π.Τ. της Ε.Ν.Ε. Αττικής & Νήσων του Αιγαίου: Ομάδα Εθελοντών Αιμοδοτών Νοσηλευτών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ-ΤΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Ν.Ε)-Ν.Π.Δ.Δ.
1ο Π.Τ ΑΤΤΙΚΗΣ&ΝΗΣΩΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Στο πλαίσιο ενίσχυσης του θεσμού της εθελοντικής αιμοδοσίας και συνεισφοράς στην αύξηση των αποθεμάτων αίματος στη χώρα μας, το Περιφερειακό Συμβούλιο(Π.Σ) του 1^{ου} Π.Τ. της Ε.Ν.Ε., από το έτος 2020 έχει δημιουργήσει Ομάδα Εθελοντών Αιμοδοτών Νοσηλευτών, στο Εθνικό Μητρώο Αιμοδοτών του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (ΕΚΕΑ).

Η Ομάδα με τον Κωδικό 15683 φέρει την επωνυμία "ΟΜΑΔΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΤΟΥ 1^{ου} ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

& ΝΗΣΩΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ".

Οι εθελοντές αιμοδότες Νοσηλευτές-τριες που επιθυμούν να αιμοδοτήσουν, κατά την μετάβασή τους στα Τμήματα Αιμοδοσίας των Υπηρεσιών Υγείας που επισκέπτονται, μπορούν να αιμοδοτούν αναφέροντας την ΟΜΑΔΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΤΟΥ 1^{ου} ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ & ΝΗΣΩΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ή τον Κωδικό της Ομάδας: 15683.

Επισημαίνουμε ότι, οι μονάδες αίματος που συγκεντρώνονται κάθε φορά αποστέλλονται απευθείας στο Ε.ΚΕ.Α. και σε κάθε περίπτωση, πέραν των νοσηλευτών, είναι δεκτή η συνεισφορά κάθε εργαζόμενου στον τομέα της Υγείας.

Για το Περιφερειακό Συμβούλιο του 1^{ου} Π.Τ. Ε.Ν.Ε.

Η Πρόεδρος
Κωνσταντία Μπελαλή

Γ

2° Π.Τ. Ε.Ν.Ε. Μακεδονίας & Θράκης: Υπέρ των περιορισμένων μετακινήσεων Νοσηλευτών για την υλοποίηση του προγράμματος μεταμοσχεύσεων στο Γ.Ν.Θ. «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ Κ.Κ.Α.
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Ν.Ε.) - Ν.Π.Δ.Δ.
2° Π.Τ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

Με αφορμή τα σχόλια σχετικά με την πρωτοβουλία του Διοικητή της 4^{ης} Υ.ΠΕ. κ. Δημήτρη Τσαλικάκη, για περιορισμένη σε αριθμό και χρόνο μετακίνηση νοσηλευτικού προσωπικού για την επίτευξη ιερού σκοπού, ως το Επαγγελματικό Επιμελητήριο των Νοσηλευτών της χώρας και θεσμικό όργανο πρόσπισης των δικαιωμάτων τους, επισημαίνουμε τα αυτονόητα και καταγγέλλουμε κάθε προσπάθεια δημιουργίας εντυπώσεων.

Όπως γνωρίζετε, η μετακίνηση συνολικά τεσσάρων νοσηλευτών χειρουργείου (δύο από το ΠΝΘ ΑΧΕΠΑ και δύο από το ΓΝΘ «Άγιος Παύλος») προς το ΓΝΘ Ιπποκράτειο, θα ξεκινήσει στις 5/3/24 με σκοπό την ενίσχυση

της στελέχωσης των χειρουργείων με τέσσερα επιπλέον άτομα, μία μέρα μόνον της εβδομάδας (κάθε Τρίτη) και μόνον για το πρωινό ωράριο και θα γίνει για χρονικό διάστημα 13 συνολικά εβδομάδων. Η μετακίνηση αυτή εξυπηρετεί τον ανώτερο από μικροπολιτικές και ατομικά συμφέροντα σκοπό, της συνδρομής της μοναδικής στη Βόρεια Ελλάδα και κορυφαίας σε όλη τη χώρα Κλινικής Μεταμοσχεύσεων για την υλοποίηση προγράμματος μεταμοσχεύσεων νεφρού από ζώντα δότη. Χωρίς την στελεχειακή αυτή ενίσχυση θα ήταν αδύνατη η ταυτόχρονη εξυπηρέτηση των αναγκών του προγράμματος ζωσας δωρεάς και των προγραμματισμένων χειρουργείων των λοιπών ειδικοτήτων στο εν λόγω Νοσηλευτικό Ίδρυμα. Σήμερα υπάρχει μια μακρά λίστα αναμονής ζευγών δότη - λήπτη για ζωσα μεταμόσχευση και η πρωτοβουλία του διοικητή της 4^{ης} Υ.ΠΕ. θεωρούμε πως αποτελεί «δωρο ζωής» για τους συνανθρώπους μας.

Η μεταμόσχευση αποτελεί τη βέλτιστη (και οικονομικότερη από πλευράς κόστους σε σύγκριση με την αιμοκάθαρση) θεραπευτική λύση για την τελικού σταδίου νεφρική ανεπάρκεια και την αποτελεσματικότερη οδό επανόδου των ασθενών αυτών σε μια φυσιολογική καθημερινότητα και ποιότητα ζωής. Βασική προϋπόθεση για την πραγματοποίηση του ιατρικού θαύματος

της Μεταμόσχευσης αποτελεί η δωρεά οργάνων. Η δωρεά οργάνων και δη η ζώσα δωρεά, αποτελεί την ύψιστη μορφή εθελοντικής προσφοράς και αλtruισμού, καθώς ένας άνθρωπος υποβάλλεται σε χειρουργείο όχι για να θεραπευθεί, αλλά για να σώσει άλλον συνάνθρωπό του.

Η Χειρουργική Κλινική Μεταμοσχεύσεων ΑΠΘ αποτελεί το μεγαλύτερο και πιο ιστορικό μεταμοσχευτικό κέντρο της χώρας, με χιλιάδες επιτυχημένες επεμβάσεις και τεράστιο έργο, δίνοντας κατά κυριολεξία ζωή στους συνανθρώπους μας και είναι τιμή αλλά και χρέος για οποιονδήποτε δημόσιο λειτουργό του ΕΣΥ να συμμετέχει, έστω και για λίγες ώρες ή ημέρες ως αρωγός σε αυτή την προσπάθεια.

Η μετακίνηση νοσηλευτικού προσωπικού για περιορισμένο χρονικό διάστημα είναι απόλυτα νόμιμη κατά το άρθρο 50 του Νόμου 4368/2016. Με την πραγματοποίηση -των ως ανωτέρω αναφερόμενων- περιορισμένων μετακινήσεων τόσο αριθμητικά (μόλις 4 άτομα από δύο ξεχωριστά νοσοκομεία) όσο και χρονικά (μόλις 13 εργάσιμες ημέρες) ούτε το σύστημα καταρρέει, ούτε φυσικά απαξιώνονται οι υπηρεσιακές ανάγκες των άλλων δύο Νοσοκομείων και κυρίως, δεν παύει να υφίσταται το απόλυτα δικαιολογημένο και πάγιο αίτημα για τη διενέργεια προσλήψεων.

Η δε παροχή νοσηλευτικής φροντίδας και η προστασία της ανθρώπινης ζωής αποτελούν θεμελιώδεις λίθους της νοσηλευτικής επιστήμης που με κόπο και προσωπικές θυσίες, αυταπάρνηση και προσωπικό κόστος υπηρετούν τα μέλη μας.

Η δημιουργία κοινής συνείδησης για την αξία και το μεγαλείο της δωρεάς οργάνων, της ανάπτυξης και διάδοσής της ιδέας των μεταμοσχεύσεων, δεν εξαρτάται μόνο από την επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο, αλλά κυρίως

από την ευαισθητοποίηση και συμμετοχή των κοινωνικών φορέων και του κοινωνικού συνόλου.

Αν εμείς, οι επιστήμονες και επαγγελματίες του χώρου της υγείας και οι φορείς εκπροσώπησής τους δεν υποστηρίξουμε με κάθε μέσον και τρόπο την ιδέα της δωρεάς οργάνων και τις μεταμοσχεύσεις, έχοντας πάντοτε κατά νου ότι η πιθανότητα να χρειαστούμε μόσχευμα είναι πολύ μεγαλύτερη από το να παρέχουμε, τι μπορούμε να προσδοκούμε από τον απλό πολίτη;

Οι Νοσηλευτές που κράτησαν το βάρος της πανδημίας, που εγκατέλειψαν επί μήνες τις οικογένειές τους, που υποδέχτηκαν τους τραυματίες των Τεμπών και συμπαραστάθηκαν στις οικογένειες των θυμάτων, οι Νοσηλευτές που εκκένωσαν το Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, προστατεύοντας τους ασθενείς τους και νοσηλεύοντάς τους σε πλοία, δεν μπορεί να είναι αυτοί που θα αρνηθούν να συμμετέχουν στο ύψιστο δώρο ζωής που ονομάζεται δωρεά οργάνων, ούτε να σταθούν εμπόδιο στην πραγματοποίηση μεταμοσχεύσεων στερώντας από συμπολίτες τους μια δεύτερη ευκαιρία για την εκ νέου «γέννησή» τους!

Η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, κλείνοντας τα αυτιά σε μικροπολιτικές σκοπιμότητες τονίζει την υπέρτατη σημασία της προστασίας της ανθρώπινης ζωής και δηλώνει αρωγός σε κάθε προσπάθεια προσφοράς και παροχής δεύτερης ευκαιρίας ζωής σε βαρέως πάσχοντες συνανθρώπους μας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο του 2^{ου} Π.Τ. της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος
Γεώργιος Μπαλιόζογλου

Η Γεν. Γραμματέας
Μαρία Κωστίκου

Α.Σ.Ε.Π.: Έκδοση οριστικών αποτελεσμάτων προκηρύξεων: 7Κ/2022 (Π.Ε. Νοσηλευτικής) & 1ΟΚ/2022 (Τ.Ε. Νοσηλευτικής – Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.)

Αναλυτικά η ανακοίνωση (7Κ/2022): <https://info.asep.gr/node/72284>

Αναλυτικά η ανακοίνωση (1ΟΚ/2022): <https://info.asep.gr/node/72283>

Ενημέρωση μελών Ε.Ν.Ε. για την υποβολή αιτήσεων για την είσοδο στο Στρατιωτικό Πρατήριο (Π.Ο.Ν.) του Πολεμικού Ναυτικού (Αθήνα), <https://enne.gr/nea/26062>

Σε ότι αφορά τις αιτήσεις έκδοσης δελτίου εισόδου για την Π.Ο.Ν., οι οποίες έχουν κατατεθεί μέχρι και τον Ιανουάριο 2024, σας ενημερώνουμε ότι έχουν παραληφθεί και προωθούνται σταδιακά στα μέλη της Ε.Ν.Ε.

Λόγω της μεγάλης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την έκδοση ειδικού δελτίου εισόδου των μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο (Π.Ο.Ν.) του Πολεμικού Ναυτικού στην Αθήνα, η κατάθεση των αιτήσεων πραγματοποιείται καθημερινά. Οι αιτήσεις συγκεντρώνονται στο τέλος κάθε μήνα και θα κατατίθενται στην Π.Ο.Ν., ώστε να υπάρχει συνεχιζόμενη ροή.

Σε ότι αφορά την ανανέωση των δελτίων εισόδου με ημερομηνία λήξης (12/2024), θα υπάρξει σχετική ανακοίνωση το επόμενο διάστημα.

Για την αίτηση έκδοσης ατομικής κάρτας εισόδου απαιτούνται τα κάτωθι δικαιολογητικά:

Υπεύθυνη δήλωση Π.Ο.Ν.:

<https://enne.gr/wp-content/uploads/2024/04/aitisi-pon.pdf>

Δύο έγχρωμες φωτογραφίες ταυτότητας (3εκ. Χ 4 εκ.) του αιτούντος. Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας του μέλους ή των μελών της οικογένειας.

Βεβαίωση ανανέωσης εγγραφής Ε.Ν.Ε.

Τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία της Ε.Ν.Ε. καθημερινά, είτε δια ζώσης, είτε ταχυδρομικώς, (Ταχ. Δ/ση: Βασιλίσσης Σοφίας 47, Τ.Κ.: 106 76 Αθήνα, 2ος όροφος).

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Εκπρωτικές πολιτικές για τα μέλη της Ε.Ν.Ε.

- α. Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στην Παιδική Κατασκήνωση: «The RANCH», https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/25611
- β. Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Ειδικό Κέντρο Εφοδιασμού Μονάδων Στρατού Ε.Κ.Ε.Μ.Σ. (Χαϊδάρι, Αττικής), <https://enne.gr/nea/25252>
- γ. Εθνική Λυρική Σκηνή: Εκπρωτικές πολιτικές για τα μέλη της Ε.Ν.Ε., <https://enne.gr/nea/24758>
- δ. Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Ειδικό Κέντρο Εφοδιασμού Μονάδων Στρατού Ε.Κ.Ε.Μ.Σ. (Νομός Αττικής), https://enne.gr/nea/deltia_tipou/24697
- ε. Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο Διδυμότειχου & στα Παραρτήματα Ορεστιάδας & Σουφλίου, <https://enne.gr/nea/24756>
- στ. Κολλέγιο Rene Descartes – Ε.Ν.Ε.: Ειδικό πακέτο οικονομικών προνομίων φοίτησης στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα του Κολλεγίου, https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/24328
- ζ. Παροχή έκπτωσης 10% για αγορές σε είδη ορόφου από τις ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ Α.Ε.Ε., https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/23256
- η. Είσοδος μελών της Ε.Ν.Ε. στο Στρατιωτικό Πρατήριο Θεσσαλονίκης: <https://enne.gr/nea/18965>
- θ. ΑΘΑΝ. ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΟΥ και ΣΙΑ ΟΒΕΕ: Παροχή έκπτωσης 25% στα μέλη της Ε.Ν.Ε. για αγορές προϊόντων, https://enne.gr/teleftaies_ekselikseis/23161
- ι. Παροχή έκπτωσης 20% για τις αγορές επιστημονικών συγγραμμάτων από τις Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσας: <https://enne.gr/nea/18909>
- κ. Παροχή έκπτωσης 10% για τις αγορές επιστημονικών συγγραμμάτων από τις Επιστημονικές Εκδόσεις ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ Α.Ε.: <https://enne.gr/nea/18810>

17^ο Πανελλήνιο Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο: Β' Ανακοίνωση

Αναλυτικές πληροφορίες: <https://enne2024.gr/>

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι,

Με ιδιαίτερη τιμή, σας καλωσορίζω στο 17ο Πανελλήνιο Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στην Κω, πατρίδα του θεού της Ιατρικής Ασκληπείου και του πατέρα της σύγχρονης ιατρικής Ιπποκράτη, από τις 30 Μαΐου έως τις 02 Ιουνίου 2024.

Το σπόδος του χρόνου και της διαδρομής των πολιτισμών και των λαών που πέρασαν από την Κω είναι ζωντανό μέχρι και σήμερα. Από τη μυθολογική εποχή του Ηρακλή και την ελληνιστική εποχή του Ασκληπείου, μέχρι την εποχή της Βενετοκρατίας, της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, των παγκόσμιων πολέμων και εν τέλει της ένωσης της Δωδεκανήσου με την Ελλάδα, η Κω αναδεικνύει την μυθική ιστορία της, μέσα από τα παγκοσμίου φήμης ιστορικά μνημεία της όπως το Ασκληπείο, το Αρχαίο Στάδιο, την Αρχαία Αγορά, το Ρωμαϊκό Ωδείο, τη Ρωμαϊκή Οικία, το Κάστρο της Νικρατζός και πλήθους ακόμα δημοφιλών προορισμών, εντός των 112 χιλιομέτρων ακτογραμμής του τρίτου μεγαλύτερου νησιού των Δωδεκανήσων.

Το φετινό Συνέδριό μας συμπίπτει με την επέτειο των 20 χρόνων από την ίδρυση της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος το 2004, η οποία αποτέλεσε μία χρονιά ορόσημο για την εξέλιξη του Νοσηλευτικού Επαγγέλματος στη χώρα μας. Οι Νοσηλευτές απέκτησαν ταυτότητα και υπόθεση μέσα στο Εθνικό Σύστημα Υγείας και η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος αποτελεί το ερμηνείο για την επιστημονική εξέλιξη τους σε όλους τους τομείς της Υγείας.

Όπως σε κάθε συνέδριο, έτσι και φέτος αναμένουμε με κάθε λεπτομέρεια τόσο σε οργανωτικό, όσο και σε επιστημονικό επίπεδο, το «Συνέδριο – Θεσμός» για τη Νοσηλευτική Επιστήμη και τις επιστημες υγείας, στο οποίο θα συμμετέχουν καταξιωμένοι επιστήμονες από το χώρο των Υπηρεσιών Υγείας, των Φορέων Δημόσιας Διοίκησης, των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Υγείας, των Διεθνών Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, αλλά και η συντηρητική παρουσία των Επιχειρήσεων Ιατροτεχνολογικού Εξοπλισμού και Προμήθειας Φαρμακευτικών Σκευασμάτων, οι οποίοι θα συνθέσουν μια μοναδική πανοραμική διεπιστημονική γνώση και μέθοδο.

Όσοσο όμως, το κυρίαρχο στοιχείο του Συνεδρίου όλων των Νοσηλευτών, δεν παύει να είναι διαχρονικό, εμείς οι ίδιοι οι Νοσηλευτές, οι οποίοι θα δώσουμε την πιο βροντερή παρουσία μας, από κάθε γωνιά της Ελλάδας, στην καρδιά της Σύγχρονης Ιατρικής, η οποία αποτέλεσε και την πηγή έμπνευσης, ώστε να ακολουθήσουμε τη Νοσηλευτική Επιστήμη και να υπηρετήσουμε με ανιδιοτέλεια τον Άνθρωπο.

Ο Πάτανας του Ιπποκράτη μας περιμένει όλους, να ανταλλάξουμε γνώσεις και εμπειρίες από την καθημερινή κλινική μας πράξη. Να αναδείξουμε το επιστημονικό μας έργο και να δώσουμε όλα μαζί την απαραίτητη στήλη στο λαμπρό γίγνημα το οποίο ασκούμε, εμμένοντας τους Φιλοπότες Νοσηλευτικής, ώστε να εξελιχθούν τη Νοσηλευτική Επιστήμη. Έκοντας ως οδηγό το παρελθόν, βολίζουμε με σταθερά βήματα στο παρόν και χιζούμε μαζί το μέλλον για τους Νοσηλευτές μας.

Καλή ανάμνηση στη μυθική Κω για να τιμήσουμε τα 20 χρόνια της δικής μας Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδας! «Η ισχύς εν τη ενώσει»!

Ο Πρόεδρος της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος
Δημήτριος Σκουτέλης

ΚΚΕ 2024
30.05 - 02.06

17^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με ιδιαίτερη τιμή και χαρά, σας καλωσορίζουμε στο 17ο Πανελλήνιο Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος που διεξάγεται από 30 Μαΐου έως 02 Ιουνίου 2024, στη πανόμορφη και φιλόξενη Κω!

Είνα τεράστια η συγκίνηση που το νησί του Ιπποκράτη, του πατέρα της Ιατρικής, θα φιλοξενήσει το επετειακό συνέδριο των 20 ετών από την ίδρυση της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος. Ένα συνέδριο ορόσημο στην ιστορία της Νοσηλευτικής, μια γιορτή για τα 20 χρόνια πορείας της μεγάλης αυτής οικογένειας των Νοσηλευτών.

Σας υποδεχόμαστε σε μια επιστημονική συνάντηση αναζήτησης, προβληματισμού και ανταλλαγής απόψεων, γνώσεων, εμπειριών, σ' ένα νησί που εγγυάται την άριστη οργάνωση του φετινού Συνεδρίου μας, καθώς και την ευερίστη διαμονή.

Η Κως κατακείται από το 3.000 π.Χ. Σύμφωνα με τον Όμηρο και το νησί διαθέτει τόσο πλούσια παραγωγή, που θα μπορούσε να θρέψει 200.000 ανθρώπους. Βρίσκεται στο κέντρο των Δωδεκανήσων και είναι το τρίτο μεγαλύτερο νησί σε έκταση μετά την Κάρφο και τη Ρόδο. Αποκαλείται «το νησί του Ιπποκράτη», του πατέρα της Ιατρικής, επειδή εκεί γεννήθηκε ο Ιπποκράτης. Επίσης χαρακτηρίζεται και ως «το νησί του ποδλάτου», λόγω των ατελείωτων ποδλατοδρόμων. Η σημερινή Κω είναι ένα σύγχρονο νησί, πλούσιο σε φυσικό περιβάλλον, ιστορικά μνημεία (Κάστρο Νερέτζο, Κάμαρο του Φόρου, Αρχαιολογικό Μουσείο, ο πύλας του Ιπποκράτη, το Ασκληπείο...), παρουσιάζοντας αξιόλογο αρχαιολογικό και τουριστικό ενδιαφέρον.

Το 17ο Πανελλήνιο Συνέδριό μας θα συμβάλει, για μια ακόμη χρονιά, στην επιστημονική εξέλιξη και ανάπτυξη της Νοσηλευτικής. Ο καθένας από εμάς θα βάλει ένα λιθαράκι γνώσης και εμπειρίας και μέσα από αυτή την επιστημονική αλληλεπίδραση θα βρούμε όλα μαζί ενιαίοι, πιο πλούσιοι σε γνώσεις και πιο δυνατοί, έτσι ώστε να μπορούμε να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία τις προκλήσεις και τις αναζητήσεις στο χώρο της υγείας.

Με τις σκέψεις αυτές, καλούμε όλους εσάς τους Επαγγελματίες Υγείας, Φοιτητές, Φοιτήτριες, Νοσηλεύτες, Νοσηλεύτριες, τον καθένα και την κάθε μία ξεχωριστά, σε ένα επιστημονικό ταξίδι γνώσεων με μοναδικό προορισμό την εξέλιξη και εδραίωση της Νοσηλευτικής!

Ευχόμαστε να σας δούμε όλους από κοντά, υγιείς, χαρούμενους και πρόθυμους για γόνιμο και ουσιαστικό διάλογο και για ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών στην όμορφη Κω.

Καλώς να ανταμώσουμε στο Συνέδριό μας!

Με φιλικούςαιρετισμούς
Ο Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής
Γεώργιος Φ. Κούρας

ΚΚΕ 2024
30.05 - 02.06

17^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είμαστε φέτος στην ιδιαίτερα ευαίσθητη θέση να σας καλωσορίσουμε στην πανόμορφη πόλη της Κω, όπου θα διεξαχθεί το 17ο Πανελλήνιο Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος μεταξύ 30 Μαΐου και 2 Ιουνίου του τρέχοντος έτους.

Για μια ακόμη φορά, σε πείσμα των καιρών και εν μέσω αντίξοων και ολοένα επιδεινούμενων συνθηκών εργασίας, έχουμε το σθένος να σταμούμαστε, έχουμε την τιμή να μας φιλοξενεί η Κω, η ηγική μας Κω, η ηγική μας Κω που φέρει τα ίχνη πολλών λαών, βρασιλικών και πολιτισμών της Μεσογείου στο πέρασμα των αιώνων. Στο νησί που γεννήθηκε ο Ιπποκράτης, ο πατέρας της σύγχρονης ιατρικής επιστήμης, και δημιουργήθηκε το Ασκληπείο θεμελιώνοντας την ουσία της φροντίδας του ασθενούς, μιας έννοιας άρρηκτα συνδεδεμένης με την υπόσταση της Νοσηλευτικής Επιστήμης.

Συμπληρώνονται αυτό το καλοκαίρι, 20 χρόνια από την ίδρυση της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος, μακριά η διαδρομή και στενός ο συμβολισμός του τόπου. Εκεί, στη μαγική Κω λοιπόν, που αλλά θα μπορούσε: Νοσηλεύτες, φοιτητές και λοιποί επαγγελματίες υγείας από όλη την Ελλάδα αλλά και από το εξωτερικό θα ανταλλάξουμε και φέτος επιστημονικά δεδομένα και κλινική εμπειρία, αναδεικνύοντας και εμπλουτίζοντας γνώσεις και συναίσθημα, ενδύοντάς τα με θεραπευτική επίδραση του Ασκληπείου.

Το στίγμα της επιστημονικής διοργάνωσης του φετινού Συνεδρίου της ΕΝΕ, προκύπτει από την ανάγκη οραματισμού του μέλλοντος μιας νοσηλευτικής η οποία, προέρχεται από σημαντικά άλματα στην εκπαίδευση και την παραγωγή από την έρευνα γνώση και βρίσκεται στο παρόν της μετά-COVID εποχής σε μια ολόκληρη επαγγελματική πραγματικότητα, όπου κυριαρχεί η υποστέλωση, η έλλειψη κινήτρων και οι τάσεις φυγής των νοσηλευτών μακριά από το νοσοκομείο, το επάγγελμα αλλά και τον ασθενή.

Είναι τώρα η στιγμή όπου η εκπαίδευση, η επιστημονική έρευνα, οι φορείς και όλες οι δυνάμεις της Νοσηλευτικής Κοινότητας, καλούνται να μεταποτίσουν το βάρος των ενεργειών τους στην κατεύθυνση του αναπροσανατολισμού του ρόλου των νοσηλευτών, λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες προκλήσεις της ψηφιακής εποχής. Είναι τώρα η στιγμή που τα παραγόμενα επιστημονικά έργα θα πρέπει, επιπρόσθετως, να περιλαμβάνει την ανάδειξη της ουσίας των προβλημάτων του επαγγελματικού χώρου, την εξεύρεση λύσεων και τη δημιουργία ρεαλιστικών προτάσεων για ενέργειες που θα οδηγήσουν σε μια συγκεκριμένη και διακριτή επαγγελματική ταυτότητα και ρόλο του νοσηλευτή, όχι μόνο εντός του Εθνικού Συστήματος Υγείας, αλλά, και εντός του κοινωνικού συνόλου ως εγγυητής της δημόσιας υγείας.

Ευελπιστούμε, ο αρχικός και κερός αυτός τόπος, όπου άνθισε κάθε διεκδικημένος πολιτισμός να προσφέρει σπλάκερα στην ανάπτυξη της δημιουργίας και να συμβάλει στη μεταστροφή του διαρκούς μίσθου των νοσηλευτών σε από αποτέλεσμα. Αποτέλεσμα, που θα αποτελέσουν ηθικό αλλά, και υλικό κίνητρο στην εργασία τους προκειμένου να συνεχίσουν άσκη, όπως πάντα, να μεριμνούν για όλα το υπόλοιπο.

Καλώς να ανταμώσουμε λοιπόν στην όμορφη Κω!

Οικ έτι παρέντιν αιδέαι, όπως μη αιδέοι ή επί άνδρην
Ιπποκράτης

Με εκτίμηση,
Ο Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής
Αλέηρος Μελίτζ

ΚΚΕ 2024
30.05 - 02.06

17^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

- Γεροντολογική Νοσηλευτική
- Δεοντολογία – Βιοηθική
- Δημόσια Υγεία & Επιδημιολογία
- Διαπολιτισμική Νοσηλευτική
- Διάκλιση Υψηλών Υγείας
- Επείγουσα Νοσηλευτική
- Καρδιολογική Νοσηλευτική
- Κοινωνική Νοσηλευτική
- Νευρολογική Νοσηλευτική
- Νεφρολογική Νοσηλευτική
- Νομικά & Επαγγελματικά Θέματα
- Νοσηλευτική Ανασθησιολογίας
- Νοσηλευτική Αποκατάστασης
- Νοσηλευτική Εκπαίδευση και Μεθοδολογία της Νοσηλευτικής Έρευνας
- Νοσηλευτική Ενδοσκοπήσεων
- Νοσηλευτική Λοιμώξεων
- Νοσηλευτική μαζικών καταστροφών
- Νοσηλευτική ΜΕΒ
- Νοσηλευτική Μηνστρίας – Γυναικολογική Νοσηλευτική
- Νοσηλευτική Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας
- Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας
- Ογκολογική Νοσηλευτική
- Παθολογική Νοσηλευτική
- Παιδιατρική/Παιδοχειρουργική Νοσηλευτική
- Πληροφορική της Υγείας
- Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
- Σχολική Νοσηλευτική Γενικής Παιδείας & Ειδικής Αγωγής
- Χειρουργική Νοσηλευτική

ΚΚΕ 2024
30.05 - 02.06

17^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΚΛΙΝΙΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ, ΣΤΡΟΓΓΥΛΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ, ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Οι προτάσεις των διαλέξεων, των Φροντιστηρίων και των Στρογγυλών Τραπέζων θα υποβληθούν έως 16/03/2024.

Υποδείγματα Υποβολής Προτάσεων

Οι υποβολές των προτάσεων θα πρέπει να διαμορφωθούν με βάση το ακόλουθο υποείγμα. Να αναγράφεται ο ακριβής τίτλος και τα πλήρη στοιχεία τόσο των συντακτών όσο και των εμπλεκόμενων. Οι προτάσεις θα αξιολογούνται από την Επιστημονική Επιτροπή του συνεδρίου και τα αποτελέσματα θα ανακοινώνονται στον υπεύθυνο αλληλογραφίας.

Υποδείγματα Υποβολής Διάλεξης

«Τίτλος Διάλεξης»

Ονοματεπώνυμο Συντακτών/ών:

- **ιδίτητα & τρόπος συμμετοχής:** Δια ζώσης ή Web (όπως τα παραπάνω θα αναφερθούν στο επιστημονικό πρόγραμμα)
  - **& στοιχεία επικοινωνίας:** e-mail, τηλέφωνο
- π.χ. **Κωνσταντίνος Παναδόπουλος**, Νοσηλευτής, Γ.Ν. Πατρών «Ο Αγ. Ανδρέας» – δια ζώσης (e-mail, τηλέφωνο)

Ονοματεπώνυμο Εισηγητή:

- **ιδίτητα & τρόπος συμμετοχής:** Δια ζώσης ή Web (όπως τα παραπάνω θα αναφερθούν στο επιστημονικό πρόγραμμα)
  - **& στοιχεία επικοινωνίας:** e-mail, τηλέφωνο
- π.χ. **Κωνσταντίνος Παναδόπουλος**, Νοσηλευτής, Γ.Ν. Πατρών «Ο Αγ. Ανδρέας» – δια ζώσης (e-mail, τηλέφωνο)

Διεύθυνση:

Διεύθυνση Επιθυμητής Ημέρας και Ώρας Διεξαγωγής:

Διεύθυνση επιθυμητού τρόπου παρουσίασης (Δια ζώσης ή Web):

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ονοματεπώνυμο:
e-mail:
Τηλέφωνο Επικοινωνίας:

ΚΩΣ 2024
30.05 - 02.06

17^ο ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΥΒΡΙΔΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Το 17^ο Πανελλήνιο Επιστημονικό και Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος θα διεξαχθεί με φυσική παρουσία συνέδριων και ταυτόχρονα διαδικτυακή μέθοδο (υβριδικός τρόπος).

Τόπος ΚΩΣ

Ξενοδοχείο: Kipriotis Hotels & KICC

Χρόνος: 30/5 - 2/6/2024

Εφαρμογή Συνεδρίου: Let's Congress

(διαβάση για download σε android και ios software)

Μέσω της εφαρμογής είναι δυνατή η διαδικτυακή παρακολούθηση του συνεδρίου, η εγγραφή-επιβεβαίωση στα κλινικά φροντιστήρια (δια ζήτησης παρακολούθησης) στο πεδίο PERSONAL -> SELECT SESSION θα είναι διαθέσιμα τα κλινικά φροντιστήρια, η παρακολούθηση του επιστημονικού προγράμματος σε πραγματικό χρόνο και η ενημέρωση σας σχετικά με τα sessions τα οποία έχετε παρακολουθήσει.

Επιπλέον, μέσω της εφαρμογής LET'S CONGRESS δίνεται η δυνατότητα

- να παρακολουθείτε live το συνέδριο
- υποβάλλετε σε πραγματικό χρόνο την ερώτησή σας προς τους ομιλητές,
- να ενημερωθείτε για το χρόνο παρακολούθησής σας (PERSONAL -> MY TIME),
- να ενημερωθείτε για τις κρατήσεις σας διαμονή-μετακίνηση (PERSONAL -> OTHER INFO)
- να έχετε άμεσα το προσωπικό σας QR (PERSONAL -> MY QR)
- να αξιολογήσετε το συνέδριο και
- να παραλάβετε το πιστοποιητικό παρακολούθησής σας *θα ενεργοποιηθεί την τελευταία ημέρα του συνεδρίου

Σημαντικές Ημερομηνίες

Ημερομηνίες Συνεδρίου: 30/5 - 2/6/2024

Λήξη Προθεσμίας Υποβολής Εργασιών: 16 Μαρτίου 2024

Ενημέρωση Αποδοχής Εργασιών: 15 Απριλίου 2024

Λήξη Προθεσμίας αποστολής παρουσιάσεων e-Poster: 25 Απριλίου 2024

Λήξη Προθεσμίας αποστολής Πλήρους Κείμενου για βρέθιση Εργασίας 25 Απριλίου 2024

Λήξη Προθεσμίας υποβολής Κλινικών φροντιστηρίων, Στραγγυλών Τραπεζιών και Διαλέξεων 16 Μαρτίου 2024

Λήξη πρώτης περιόδου Εγγραφών: 18 Μαρτίου 2024

Λήξη δεύτερης περιόδου Εγγραφών: Έως & τη διεξαγωγή του συνεδρίου

Γλώσσα

Η επίσημη γλώσσα του Συνεδρίου είναι η ελληνική.

ΚΩΣ 2024
30.05 - 02.06

17^ο ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Μοριοδότηση

Το Συνέδριο μοριοδοτείται από την Ε.Ν.Ε. με 23 Μονάδες Συνεχιζόμενης Νοσηλευτικής Εκπαίδευσης, σύμφωνα με το Ν. 3252/2004, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το Ν.4272/2014.

Οπτικοακουστικά μέσα

Όλες οι αίθουσες είναι εξοπλισμένες με:

- ▶ Data video projector
- ▶ Ηλεκτρονικό υπολογιστή
- ▶ Οθόνι Προβολής
- ▶ Laser pointer
- ▶ Μικρόφωνο
- ▶ Χρονόμετρο

Έκθεση

Εκθεσιακός χώρος θα λειτουργεί όλες τις ημέρες του Συνεδρίου κατά τις ώρες των εργασιών του Συνεδρίου. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έλθουν σε επαφή με τη Γραμματεία του Συνεδρίου για περισσότερες πληροφορίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση exhibition@enne2024.gr ή στο τηλέφωνο: 210 5244760.

Φυσική παρουσία - Πληροφορίες

Είσοδος στο συνεδριακό χώρο

Η είσοδος των συνέδριων και των ομιλητών στην αίθουσα θα γίνεται με ηλεκτρονική αδειάση του e-badge.

- ▶ Δυνατότητα και διαδικτυακής παρακολούθησης.

Οι συνέδριοι θα λάβουν ενημερωτικό e-mail PIN ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ του συνεδρίου με τις ακόλουθες πληροφορίες:

- ▶ Το QR τους (ονομαστική κινητάρια (e-badge) για την δυνατότητα εισόδου στις συνεδριακές αίθουσες και την καταγραφή του χρόνου παρακολούθησής τους
- ▶ Οδηγίες λήψης της εφαρμογής του συνεδρίου
- ▶ link σύνδεσης στην πλατφόρμα αναμετάδοσης για διαδικτυακή παρακολούθηση

Διαδικτυακή Παρακολούθηση - Πληροφορίες

Οι Συνέδριοι που θα επιλέξουν να παρακολουθήσουν στο Συνέδριο Διαδικτυακά θα λάβουν ενημερωτικό e-mail PIN ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ με τις ακόλουθες πληροφορίες:

- ▶ link σύνδεσης για την δυνατότητα εισόδου στη ψηφιακή πλατφόρμα αναμετάδοσης του Συνεδρίου για τη διαδικτυακή παρακολούθηση του Προγράμματος και αντίστοιχης καταγραφής του χρόνου παρακολούθησης.

ΚΩΣ 2024
30.05 - 02.06

17^ο ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Γραμματεία Συνεδρίου

Η Γραμματεία του Συνεδρίου θα λειτουργεί σε όλη τη διάρκεια του, για την εξυπηρέτηση των αναγκών των συνέδριων στο φυσικό χώρο διεξαγωγής, διαδικτυακά στο info@enne2024.gr και τηλεφωνικά στο 6932400102.

Πληροφορίες Δικαιώματος Συμμετοχής - Διαμονής - Επισιτιστικών - Μετακίνηση

Κόστος Δικαιώματος Συμμετοχής - Φυσική παρουσία

Κατηγορία εγγραφής	Φυσική Παρουσία έως 18/03/24	Φυσική Παρουσία έως και τη διεξαγωγή του συνεδρίου
Μέλος της ΕΝΕ	110,00 €	130,00 €
Μη Μέλος της ΕΝΕ / Άλλοι Επαγγελματίες Υγείας	130,00 €	140,00 €
Προπτυχιακοί Φοιτητές*	40,00 €	60,00 €
Άνεργοι Νοσηλευτές*	40,00 €	60,00 €

*Οι Προπτυχιακοί Φοιτητές χρειάζεται να βεβαιώνουν την ιδιότητά τους προσκομίζοντας τη φοιτητική τους ταυτότητα ή πάσο ή βεβαίωση από το εκπαιδευτικό ίδρυμα στο οποίο φοιτούν, ενώ οι άνεργοι νοσηλευτές την αντίστοιχη κάρτα ανεργίας.

Στην εγγραφή με φυσική παρουσία περιλαμβάνονται:

- ▶ Ηλεκτρονικό Πιστοποιητικό παρακολούθησης Συνεδρίου
- ▶ Ηλεκτρονικό Πιστοποιητικό Κλινικών Φροντιστηρίων
- ▶ Συνεδριακό υλικό
- ▶ Δυνατότητα και διαδικτυακής παρακολούθησης (WEB)
- ▶ Coffee break

Σημαντικές πληροφορίες:

- ▶ Το Δικαίωμα Συμμετοχής στο Συνέδριο δεν επιστρέφεται.
- ▶ Κατά την τιμολόγηση εταιρειών το Δικαίωμα Συμμετοχής με φυσική παρουσία **επιβαρύνεται με ΦΠΑ 24%.**

ΚΩΣ 2024
30.05 - 02.06

17^ο ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κόστος Επισιτιστικών

Επισιτιστικά	Κόστος
Δείπωση Τελετής Έναρξης 30/05/2024	40,00 €

Σημαντικές πληροφορίες:

- ▶ Το κόστος της δείψωσης της Τελετής Έναρξης δεν επιστρέφεται.
- ▶ Οι ως άνω τιμές συμπεριλαμβάνουν ΦΠΑ 13%.

Κόστος Δικαιώματος Συμμετοχής - Διαδικτυακή παρουσία

Κατηγορία εγγραφής	Διαδικτυακή Παρακολούθηση έως 18/03/24	Διαδικτυακή Παρακολούθηση έως και τη διεξαγωγή του συνεδρίου
Μέλος της ΕΝΕ		62,00 €
Μη Μέλος της ΕΝΕ / Άλλοι Επαγγελματίες Υγείας		62,00 €
Προπτυχιακοί Φοιτητές*	30,00 €	50,00 €
Άνεργοι Νοσηλευτές*	30,00 €	50,00 €

*Οι Προπτυχιακοί Φοιτητές χρειάζεται να βεβαιώνουν την ιδιότητά τους προσκομίζοντας τη φοιτητική τους ταυτότητα ή πάσο ή βεβαίωση από το εκπαιδευτικό ίδρυμα στο οποίο φοιτούν, ενώ οι άνεργοι νοσηλευτές την αντίστοιχη κάρτα ανεργίας.

Στην διαδικτυακή παρακολούθηση περιλαμβάνονται:

- ▶ Ηλεκτρονικό Πιστοποιητικό παρακολούθησης Συνεδρίου.
- ▶ Διαδικτυακή παρακολούθηση όλων των επιστημονικών εργασιών.

Σημαντικές πληροφορίες:

- ▶ Το Δικαίωμα Συμμετοχής στο Συνέδριο δεν επιστρέφεται.
- ▶ Οι ως άνω τιμές συμπεριλαμβάνουν ΦΠΑ 24%.

Στο συνέδριο θα λειτουργεί σύστημα barcode για την καταμέτρηση των ωρών παρακολούθησης των συνέδριων

ΕΝΕ
ΕΝΔΕΧΝΟΜΕΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
with offices in 30 countries

20
ΚΟΙΤ 2024
30.05 - 02.06
ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ & ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΩΝ ΗΜΕΡΑΣΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

(φυσική & ηλεκτρονική παρουσία).

Σύμφωνα με την αριθ. πρωτ. 81867 εγκύκλιο του ΕΟΦ, είναι υποχρεωτική η παρακολούθηση ποσοστού 40% επί των συνολικών ωρών του επιστημονικού προγράμματος για την παρακολούθηση του Παρακολούθησης.

Κόστος Διαμονής

Ξενοδοχείο	Απόσταση από το Συνεδριακό Κέντρο	Μονάκινο (Κόστος ανά διαμονή/παιδί)
Kiriotis Village (Συνεδριακό Ξενοδοχείο)	350 m	145,00 €
Kiriotis Panorama	1.3 Km	150,00 €
Kiriotis Maris	1.4 Km	140,00 €
Kiriotis Hippocrates	1.3 Km	120,00 €

Η ημερήσια τιμή δωμάτιων συμπεριλαμβάνει πρωινό, τους ισχύοντες φόρους.

- Ο φόρος διαμονής του άρθρου 53 του νόμου 4389/2016, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2018, θα καλυφθεί από τον συμμετέχοντα κατά την άφιξη ή την αναχώρηση από το ξενοδοχείο.
- Για οποιαδήποτε αναβολή/ακύρωση διαμονής, παρακαλούμε όπως επικοινωνήσετε με τη γραμματεία.

Ακυρωτική Πολιτική Διαμονής

- Η κράτηση της διαμονής δύναται να ακυρωθεί χωρίς οικονομική επιβάρυνση έως και την **7 Απριλίου 2024**.
- Σε περίπτωση ακύρωσης της κράτησης διαμονής, έως και τις **20 Απριλίου 2024** θα παρακρατείται το 50% ως έξοδα διακρίνουσης.
- Μετά την ημερομηνία αυτή, τα χρήματα δεν επιστρέφονται.

37

ΕΝΕ
ΕΝΔΕΧΝΟΜΕΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
with offices in 30 countries

20
ΚΟΙΤ 2024
30.05 - 02.06
ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ & ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΩΝ ΗΜΕΡΑΣΙΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Μετακίνηση

Για τις ανάγκες μετακίνησης των συμμετεκόντων στο συνέδριο, η Γραμματεία της διοργανώτριας εταιρείας θα είναι στην διάθεσή σας για την αεροπορική ή αυτοκινητική μετακίνηση σας από και προς την Κιά. Για αναλυτικές πληροφορίες επικοινωνήστε με την γραμματεία του συνεδρίου στο mail: info@enne2024.gr

Πληρωμή

Η καταβολή του δεκαδικού εγγράφου διαμονής και μετακίνησης μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω χρέωσης πιστωτικής ή κρετωτικής κάρτας είτε μέσω τραπεζικού εμβάσματος (κατόρθωση) σε τραπεζικό λογαριασμό της διοργανώτριας εταιρείας PROOPSIS Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε.

Οι διαθέσιμοι τραπεζικοί λογαριασμοί είναι οι εξής:

Τράπεζα Πειραιώς Επωνυμία δικαστικού: PROOPSIS CONSULTING A.E. Αριθμός λογαριασμού: 6822-126516-350 IBAN: GR60 0171 8220 0068 2212 4516 350 ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ: ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ /ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΝΕ 2024	Τράπεζα Alpha Bank Επωνυμία δικαστικού: PROOPSIS CONSULTING S.A. Αριθμός λογαριασμού: 151 00 2002 011963 IBAN: GR86 0140 1510 1510 0200 2011 963 ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ: ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ /ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΝΕ 2024
---	--

Χρέωση πιστωτικής κάρτας

- Visa
- MasterCard

PROOPSIS
Consulting S.A.

38

Ρεαλιστική αποτύπωση της Νοσηλευτικής πραγματικότητας στη συνάντηση με τα μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας στο πλαίσιο του έργου HEALTH-IQ

Στις 21 Μαρτίου 2024 πραγματοποιήθηκε στα Γραφεία της Ε.Ν.Ε. συνάντηση με τα μέλη της Επιτροπής του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας Mrs Margrieta Langins (Policy Adviser Nursing and Midwifery, WHO Regional Office for Europe), Mr. Christos Triantafyllou, Project Officer Quality of Care (WHO Athens Quality of Care and Patient Safety Office), Mrs Stefanie Praxmarer-Fernandes (Consultant Nursing & Midwifery, WHO Regional Office for Europe) και Mr. Martin Duignan, Consultant Nursing & Midwifery (WHO Regional Office for Europe), με σκοπό την καταγραφή και την ενημέρωσή τους σχετικά με τα επαγγελματικά και επιστημονικά δεδομένα της Νοσηλευτικής στην Ελλάδα, στο πλαίσιο της αποστολής τους για την ενίσχυση του νοσηλευτικού τομέα για τη διασφάλιση της ποιότητας της παρεχόμενης φροντίδας και της ασφάλειας των ασθενών στο πλαίσιο του έργου HEALTH-IQ, καθώς και τη δημιουργία αντίστοιχης αναφοράς προς τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Technical brief on strengthening the nursing

and midwifery workforce to improve health outcomes – Government Chief Nursing and Midwifery Officers in the WHO European Region), σχετικά με τη Νοσηλευτική στην Ευρώπη, με παράλληλη γνωστοποίηση στα Υπουργεία Υγείας και παράτρυνση για ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών και την ανάπτυξη ορθών και βιώσιμων πολιτικών υγείας.

Τα μέλη της επιτροπής ενημερώθηκαν για το σκοπό, τη λειτουργία και τον ρόλο της Ε.Ν.Ε. ως θεσμοθετημένος ρυθμιστικός φορέας του νοσηλευτικού επαγγέλματος στην Ελλάδα, για τη συμμετοχή της στη χάραξη πολιτικών υγείας στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, τη συμμετοχή της σε εθνικές επιτροπές, τις συνεργασίες με εθνικούς και διεθνείς φορείς, καθώς και για τις δραστηριότητες της σε ότι αφορά την συνεχιζόμενη νοσηλευτική εκπαίδευση και την προαγωγή της νοσηλευτικής επιστήμης σε επαγγελματικό και ακαδημαϊκό επίπεδο.

Πραγματοποιήθηκε αναφορά στις διαχρονικές παθογένειες και στα σημαντικά προβλήματα του νοσηλευτικού επαγγέλματος, τα οποία αντιμετωπίζουμε στην καθημερινή κλινική άσκηση λόγω της τραγικής υποστελέχωσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας σε Νοσηλευτές και τα οποία δυστυχώς, οδηγούν χιλιάδες Νοσηλευτές στην αναζήτηση εργασίας στο εξωτερικό, στην αλλαγή επαγγέλματος, στην επαγγελματική εξουθένωση, στην σιωπηρή παραίτηση, αλλά κυρίως τους οδηγούν στη γενικευμένη αποστρόφη τους από το ίδιο το επάγγελμα. Εξ' ίσου σημαντικοί παράγοντες αποτελούν οι χαμηλοί μισθοί, η μη ένταξη του μεγαλύτερου ποσοστού των υπηρετούντων Νοσηλευτών (διορισμένοι πριν το 2011) στα Β.Α.Ε., οι μεγάλες καθυστερήσεις στις προσλήψεις Νοσηλευτών μέσω Α.Σ.Ε.Π., η μη επιστημονική εξομοίωση των τίτλων σπουδών των πρώην πτυχιούχων των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με τους αποφοίτους των

Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, αλλά και πιο ιδιαίτερες παθογένειες, οι οποίες ματαιώνουν το επαγγελματικό και επιστημονικό κύρος των Νοσηλευτών στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Στο επίκεντρο της συζήτησης τέθηκε η κοινή ανησυχία για τη διασφάλιση της παροχής ποιότητας στη φροντίδα και στην ασφάλεια των ασθενών, καθώς σύμφωνα με τα επιστημονικά δεδομένα η έλλειψη Νοσηλευτών συσχετίζεται με τη μειωμένη παροχή φροντίδας και δημιουργεί επισφαλείς εργασιακές συνθήκες, οι οποίες επηρεάζουν τόσο τους Νοσηλευτές, όσο και τους ασθενείς.

Η συνάντηση ολοκληρώθηκε μέσα σε κλίμα αμοιβαίας κατανόησης και έντονων προβληματισμών σχετικά με την πορεία της Νοσηλευτικής σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς οι πολιτικές υγείας δεν δίνουν την αρμόζουσα

προσοχή, όπως αυτή συνίσταται από τους διεθνείς οργανισμούς και αντί να ενδυναμώνουν το έργο των Νοσηλευτών και να τους τοποθετούν στα κέντρα λήψης αποφάσεων σε ηγετικές θέσεις, πράττουν το ακριβώς αντίθετο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε. ευχαριστεί θερμά τα μέλη της επιτροπής του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και δηλώνει αρωγός στο πολύ σημαντικό έργο της για την ενίσχυση του νοσηλευτικού τομέα και τη διασφάλιση της ποιότητας της παρεχόμενης φροντίδας και της ασφάλειας των ασθενών.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Αξίειπαινη προσφορά του Διεθνή Ανθρωπιστικού Οργανισμού Ορθόδοξων Χριστιανών προς το Γ.Ν. Βόλου «ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΕΙΟ» και το Γ.Ν. Λάρισας «ΚΟΥΤΛΙΜΠΑΝΕΙΟ & ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΙΟ»

Στις 19 & 20 Μαρτίου 2024, ο Διεθνής Ανθρωπιστικός Οργανισμός Ορθόδοξων Χριστιανών δια του Διευθυντή Προγραμμάτων του Οργανισμού Δρ. Πάνου Κατσαμπάνη, παρέδωσε στο Γ.Ν. Βόλου «ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΕΙΟ» και στο Γ.Ν. Λάρισας «ΚΟΥΤΛΙΜΠΑΝΕΙΟ & ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΙΟ» υγειονομικό υλικό – ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό συνολικής αξίας 2.000.000\$.

Η άκρως σημαντική δωρεά (1.000.000\$ για κάθε Νοσοκομείο), κατανεμήθηκε σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες του κάθε Νοσοκομείου, ύστερα από λεπτομερή καταγραφή των αναγκών τους, ώστε να καλυφθούν άμεσα και ουσιαστικά οι ανάγκες τόσο των επαγγελματιών υγείας, όσο και των ασθενών. Καθώς η Περιφέρεια Θεσσαλίας βίωσε μεγάλες και μαζικές καταστροφές, η παροχή του προαναφερθέντος εξοπλισμού έρχεται να ανακουφίσει και να διευκολύνει το έργο των Διοικήσεων και των Διευθύνσεων των Νοσοκομείων, οι οποίες ανταπεξήλθαν στο ακέραιο κατά τη διάρκεια των καταστροφών και προστάτησαν τις ζωές των πολιτών, αναδεικνύοντας το υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού των επαγγελματιών υγείας και όλου του ανθρώπινου δυναμικού.

Κατόπιν τιμητικής πρόσκλησης του Διευθυντή Προγραμμάτων του Οργανισμού Ορθόδοξων Χριστιανών Δρ. Πάνου Κατσαμπάνη, την Ένωση

Νοσηλευτών Ελλάδος εκπροσώπησαν ο Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Διοίκησης κ. Τζαννής Πολυκανδριώτης και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του 4^{ου} Περιφερειακού Τμήματος Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδος της Ε.Ν.Ε. κ. Μαγδαληνή Σελαμανίδου για το Γ.Ν. Βόλου «ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΕΙΟ» και κ. Ευάγγελος Γεωργίου για το Γ.Ν. Λάρισας «ΚΟΥΤΛΙΜΠΑΝΕΙΟ & ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΙΟ».

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε. απευθύνει τα εύσημα προς τον Διεθνή Ανθρωπιστικό Οργανισμό Ορθόδοξων Χριστιανών τόσο για τη συγκεκριμένη δωρεά, όσο και για τη διαχρονική συνεισφορά τους σε παγκόσμιο επίπεδο, δηλώνοντας αρωγός στο έργο τους. Ιδιαίτέρως δε, συχαίρει τον Διευθυντή Προγραμμάτων του Οργανισμού Δρ. Πάνου Κατσαμπάνη για το άσκοπο έργο το οποίο επιτελεί και την αгаστή συνεργασία.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας 2024

Η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας τιμάται και φέτος, έχοντας ως κεντρικό μήνυμα την έμπνευση της συμπερίληψης, ώστε να κατανοήσουμε βαθιά και να δημιουργήσουμε μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς για τις Γυναίκες.

Η Νοσηλευτική είναι ένα γυναικοκρατούμενο επάγγελμα, το οποίο οι Νοσηλεύτριες το εκπροσωπούν επάξια, δίνοντας καθημερινά τους δικούς τους

αγώνες μέσα από τους πολλαπλούς ρόλους τους στην κοινωνία. Αποτελεί χρέος ολοκλήρης της κοινωνίας να διασφαλίσει ένα περιβάλλον ισότητας και σεβασμού απέναντι σε κάθε Γυναίκα. Ένα περιβάλλον ίσων ευκαιριών, χωρίς διακρίσεις, το οποίο θα προάγει την ανάπτυξη των κοινωνιών σε πολλαπλά επίπεδα, ώστε οι νέες γενιές να αναπτυχθούν μέσα σε ένα υγιές πλαίσιο αλληλοσεβασμού και αλληλεγγύης σε ατομικό, κοινωνικό και επαγγελματικό επίπεδο.

Στα πρόσωπα όλων των Νοσηλευτριών, τιμούμε και φέτος όλες τις Γυναίκες, για κάθε έναν ρόλο που διαδραματίζουν στην κοινωνία μας. Στη Μάνα, στην κόρη, στην γιαγιά, στη σύζυγο, στη φίλη, στη συνάδελφο και σε πόσους ακόμη...

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

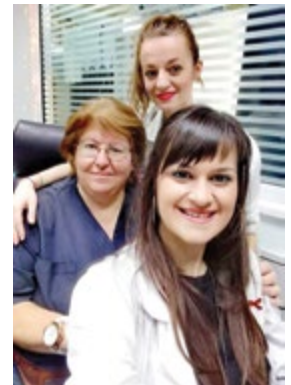
ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Γ.Ν.Α. «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»

Γ.Ν.Α. «ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟ – ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ», Ε.Ε.Σ.

Γ.Ν.Θ. «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»

Γ.Ν.Θ. «Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ»

Γ.Ν. – Κ.Υ. Κυπαρισσίας

Γ.Ν. Στείας

Γ.Ν. Καστοριάς

Γ.Ν. Λαμίας

Γ.Ν.Ν.Ι. «ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟΝ – ΠΑΤΗΣΙΩΝ»

Γ.Ν. Πτολεμαΐδας «ΜΠΟΔΟΣΑΚΕΙΟ»

Γ.Ν. Πύργου «ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ»

ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ HOSPITAL CENTER

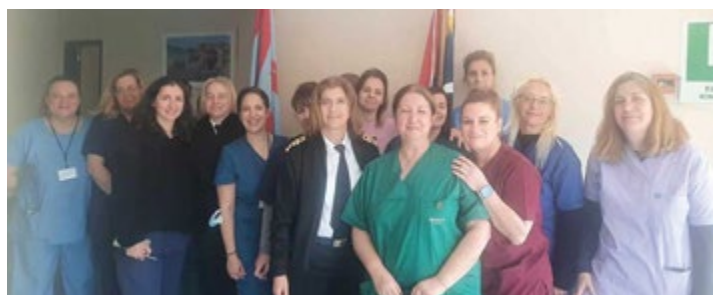
Κέντρο Υγείας Αμυνταίου

Κέντρο Υγείας Μυκόνου

Ναυτικό Νοσοκομείο Κρήτης

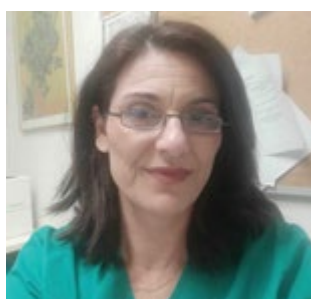
Γ.Ν. Παίδων Πεντέλης

Π.Γ.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ»

Π.Γ.Ν. Πατρών «ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΒΟΗΘΕΙΑ»

Γ.Ν. Κορίνθου

Γ.Ν. Άργους

Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής

Γ.Ν. Αγίου Νικολάου Κρήτης

Γ.Ν. Αργινίου

Γ.Ν. Βέροιας

Κέντρο Υγείας Ζαγκλιβερίου

Γ.Ν. Έδεσσας

Η Γενική Γραμματέας Υπηρεσιών Υγείας κ. Λίλιαν Βενετία Βιλδιρίδη «δίνει» Ρυθμό στην Υγεία και αρθρογραφεί για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας: «Η γυναίκα στο επίκεντρο της Υγείας».

Το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό της χώρας μας είναι η καρδιά του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Εστιάζοντας στις νοσηλεύτριες και τους νοσηλευτές μας, αναμφισβήτητα, αναλαμβάνουν καιρό ρόλο σε κάθε επίπεδο περίθαλψης, αποδεικνύοντας καθημερινά ότι αποτελούν παραδείγματα επαγγελματισμού, αφοσίωσης και αλτρουισμού. Το παραπάνω έγινε ιδιαίτερα εμφανές την περίοδο της πανδημίας, όταν όχι μόνο αποτέλεσαν την πρώτη γραμμή άμυνας στην πρωτόγνωρη μάχη κατά του κορωνοϊού, αλλά και κατάφεραν να εκπληρώσουν τον ρόλο τους υποδειγματικά.

Παρά το ότι η αναλογία μεταξύ νοσηλευτριών και νοσηλευτών τείνει βαθμιαία να αλλάξει, η πλειονότητα του νοσηλευτικού προσωπικού της χώρας μας είναι γυναίκες. Επομένως, αποτελεί χρέος μας να αναγνωρίσουμε ότι η παραπάνω μάχη και ο καθημερινός αγώνας που δίνεται είναι ακόμη πιο απαιτητικός. Η γυναίκα, καλείται συχνά να βρει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής και να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στον πολυδιάστατο και απαιτητικό ρόλο της, εκείνη της γυναίκας και συχνά της μητέρας και συζύγου.

Η επίτευξη της παραπάνω ισορροπίας είναι ακόμη πιο δύσκολη για μια γυναίκα νοσηλεύτρια. Αφενός, πρόκειται για ένα ιδιαίτερα απαιτητικό επάγγελμα, καθώς συνδέεται άρρηκτα με τη διαχείριση του ανθρώπινου πόνου, με την αρρώστια, τον θάνατο και την επίλυση διαπροσωπικών συγκρούσεων. Όλα αυτά, χωρίς αμφιβολία, επιδρούν αρνητικά στην ψυχολογική της ευημερία. Αφετέρου, η ίδια η φύση του επαγγέλματος προϋποθέτει επιπλέον θυσίες, μεταξύ των οποίων την εργασία σε κυκλικό ωράριο.

Τα παραπάνω δύνανται να επηρεάσουν αρνητικά την ποιότητα των διαπροσωπικών σχέσεων, τη δυνατότητα προγραμματισμού των καθημερινών υποχρεώσεων και συνεπώς τη δυνατότητα για προσωπική ανέλιξη, επαγγελματική σταδιοδρομία και συμμετοχή σε συλλογικά όργανα και κέντρα λήψης αποφάσεων. Λαμβάνοντας, μάλιστα, υπόψη ότι τα στερεότυπα περί γυναικών ικανοτήτων δεν έχουν ακόμη εξαλειφθεί, γίνεται αντιληπτό πως

δημιουργείται ένα πλέγμα αρνητικών παραγόντων, που καθιστούν αφιλόξενο το περιβάλλον για την ανάδειξη των γυναικών -και εν προκειμένω των νοσηλευτριών- σε υψηλά ιστάμενες θέσεις.

Η οικοδόμηση ενός βιώσιμου και ανθεκτικού πλαισίου παροχής υγειονομικής περίθαλψης, προϋποθέτει την ενσωμάτωση των θετικών αξιών κάθε εμπλεκόμενου μέρους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Η παραγωγή ολοκληρωμένων, αποτελεσματικών και ανθρωποκεντρικών πολιτικών υγείας είναι ανέφικτη, αν δεν είναι αποτέλεσμα διεπιστημονικής συνεργασίας και αν δεν προάγει την ισότητα σε κάθε της έκφανση.

Η ενσωμάτωση των θετικών αξιών της γυναικείας υπόστασης στη διαμόρφωση των πολιτικών υγείας, αποτελεί το κλειδί για τον σχεδιασμό δράσεων και τη λήψη πρωτοβουλιών με θετικό κοινωνικό πρόσημο και γνώμονα τις ιδιαίτερες ανάγκες και τις προσδοκίες των ληπτών και ληπτριών υπηρεσιών υγείας. Οι γυναίκες που εργάζονται στον χώρο της Υγείας συνήθως επιλέγουν το επάγγελμά τους με κριτήριο την κοινωνική προσφορά και επιδεικνύουν ιδιαίτερη ενσυναίσθηση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Παράλληλα, αποτελούν το κλειδί για την παραγωγή πιο στοχευμένων πολιτικών, ευθυγραμμισμένων με τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες ενός τμήματος του γενικού πληθυσμού, του γυναικείου πληθυσμού. Ο πολυδιάστατος ρόλος της σύγχρονης γυναίκας συνεπάγεται πρόσθετη ψυχολογική επιβάρυνση και συνήθως τα προβλήματα που συνδέονται με τη γυναικεία υγεία είναι χρόνια. Μολονότι οι γυναίκες διαθέτουν το αποκαλούμενο «mortality advantage», δηλαδή σημειώνουν υψηλότερο προσδόκιμο ζωής σε σχέση με τους άντρες, ζουν πολλά χρόνια με προβλήματα υγείας και μάλιστα η ποιότητα της ζωής τους αξιολογείται χειρότερη από αυτή των ανδρών. Συνεπώς, κρίνεται αναγκαία η υιοθέτηση μιας πιο σύγχρονης και ολιστικής προσέγγισης της γυναικείας υγείας, για την οποία είναι απαραίτητη η αξιοποίηση των ιδεών, των εμπειριών και των προσδοκιών των ίδιων γυναικών, ως άμεσων αποδεκτών κάθε παραγόμενης πολιτικής.

Στον χώρο της Υγείας, τα τελευταία χρόνια ολοένα και περισσότερες θέσεις ευθύνης και υψηλόβαθμα αξιώματα καταλαμβάνονται από ισχυρές, δυναμικές γυναίκες με όραμα και ικανότητες να αλλάξουν ριζικά το τοπίο στη διαμόρφωση και εφαρμογή των παραγόμενων πολιτικών. Ωστόσο, παρότι έχει συντελεστεί τεράστια πρόοδος, τα ορατά και κυρίως αόρατα εμπόδια που εμποδίζουν τις γυναίκες στον δρόμο προς ανώτερες θέσεις και στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία και ανέλιξη δεν έχουν ακόμη εξαλειφθεί.

Προσφάτως η Πολιτεία έλαβε μέτρα για την εγκαθίδρυση μίας πολύ αξιωματικής διαδικασίας για την επιλογή διοικήσεων φορέων, ένα ιδιαίτερα σημαντικό βήμα για την προαγωγή της ισότητας των ευκαιριών και της διαφάνειας. Ωστόσο, απαιτείται να γίνουν πολλά περισσότερα, με στόχο όχι μόνο την ποσοτική, αλλά και την ποιοτική ενίσχυση της γυναικείας παρουσίας σε υψηλά ιστάμενες θέσεις στον χώρο της Υγείας. Σημεία εκκίνησης δύνανται να αποτελέσουν η περαιτέρω ενίσχυση των διαδικασιών συμφιλίωσης της οικογενειακής με την εργασιακή ζωή, η ανάπτυξη του γυναικείου προτύπου ηγεσίας μέσω προγραμμάτων ενδυνάμωσης δεξιοτήτων και κυρίως η συνέχιση και εντατικοποίηση των δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του κοινού, με στόχο την αλλαγή κουλτούρας και τη θωράκιση της ισότητας στη πράξη σε επίπεδο κοινωνίας.

Για να ενισχυθούν τα θεμέλια κάθε δημοκρατικής κοινωνίας είναι απαραίτητο να εστιάζουμε σε δράσεις για την ενίσχυση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της αξιοκρατίας και της παροχής ίσων ευκαιριών. Η Παγκόσμια Ημέρα Γυναίκας μας δίνει την αφορμή να κοιτάξουμε προσεκτικά πίσω, να δούμε από πού ξεκινήσαμε και πού έχουμε φτάσει ως σήμερα για την επίτευξη της ουσιαστικής και όχι μόνο νομικής ισότητας μεταξύ των δύο φύλων. Δεν πρέπει, όμως, να αναμένουμε τη συγκεκριμένη ημέρα για να δηλώσουμε τη στήριξη και να εκφράσουμε τη βαθιά ευγνωμοσύνη μας στις γυναίκες, μεταξύ των οποίων και στις γυναίκες νοσηλεύτριες, για τον καθημερινό τους αγώνα και την κοινωνική τους προσφορά. Η ισότητα μεταξύ των φύλων πρέπει να είναι αδιαπραγμάτευτα αυτονόητη καθημερινά και σε όλα τα επίπεδα τόσο της ατομικής αλλά και συλλογικής μας δράσης.

Πανευρωπαϊκή ημέρα ευαισθητοποίησης κατά της βίας στους επαγγελματίες υγείας 2024

Στο πλαίσιο της 4^{ης} Πανευρωπαϊκής Ημέρας κατά της βίας προς τους επαγγελματίες υγείας, η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος συμμετέχει ενεργά στην ενημερωτική εκστρατεία, ενισχύοντας την πανευρωπαϊκή προσπάθεια ευαισθητοποίησης, ώστε όλοι οι επαγγελματίες υγείας να είναι σε θέση να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους με ασφάλεια, χωρίς να δέχονται οποιαδήποτε μορφή βίας.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, μεταξύ 8% και 38% των εργαζομένων στον τομέα της υγείας υφίστανται σωματική βία σε κάποιο σημείο της σταδιοδρομίας τους. Πολλοί περισσότεροι απειλούνται ή εκτίθενται σε λεκτική επίθεση, ενώ οι περισσότερες βιαιότητες διαπράττονται από ασθενείς και επισκέπτες. Οι κατηγορίες εργαζομένων στον τομέα της υγείας που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο είναι οι Νοσηλευτές, οι Ιατροί και το λοιπό προσωπικό που εμπλέκεται άμεσα στην περίθαλψη των ασθενών.

Η βία στο χώρο εργασίας, αποτελεί ένα επικίνδυνο και πολύπλοκο επαγγελματικό κίνδυνο στο σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον της υγειονομικής περίθαλψης και παρουσιάζει προκλήσεις για τους Νοσηλευτές, τους Ιατρούς και τους λοιπούς Επαγγελματίες Υγείας. Οποιαδήποτε μορφή βίας δεν θα πρέπει να είναι ανεκτή και να εξηγείται «ως μέρος της δουλειάς», στο άκρως απαιτητικό και ψυχοπιεστικό εργασιακό περιβάλλον παροχής υπηρεσιών υγείας.

Η βία κατά των εργαζομένων στον τομέα της υγείας δεν έχει μόνο αρνητικό αντίκτυπο στην ψυχολογική και σωματική ευεξία των επαγγελματιών υγείας, αλλά επηρεάζει παράλληλα το κίνητρο εργασίας, έχοντας ως αποτέλεσμα την έλλειψη εργασιακής ικανοποίησης, τη χαμηλή παραγωγικότητα και τη μείωση της ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.

Οι κατευθυντήριες οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της βίας στο χώρο εργασίας στον τομέα της υγείας: «Βία και παρενόχληση – Προληπτικά μέτρα», επικεντρώνονται σε στρατηγικές για την καλύτερη διαχείριση βίαιων ασθενών και επισκεπτών υψηλού κινδύνου, προτείνοντας παράλληλα την εξασφάλιση βέλτιστων επιπέδων στελέχωσης, χρόνου εργασίας, υποστηρικτικών ομάδων εργασίας και βελτιωμένων συνθηκών εργασίας, ώστε να περιορίζονται όλοι οι παράγοντες εκείνοι, οι οποίοι πυροδοτούν άμεσα ή έμμεσα την εκδήλωση βίαιων και επιθετικών συμπεριφορών απέναντι στους επαγγελματίες υγείας.

Σαφέστατα ο πρόσφατος Ν. 5090/2024, άρθρο 33: «Διατάραξη της λειτουργίας υπηρεσίας νοσηλευτικών ιδρυμάτων και χώρων πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Προσθήκη παρ. 4 και 5 στο άρθρο 168 του Ποινικού Κώδικα», έρχεται να προφυλάξει τους επαγγελματίες υγείας, ωστόσο χρειάζονται ακόμη περισσότερες ενέργειες τόσο σε επίπεδο πολιτικών υγείας, όσο και σε επίπεδο κοινωνικών δράσεων ευαισθητοποίησης, ώστε να περιοριστούν στο έπακρο ή ακόμα και να εκλείψουν οι βίαιες και επιθετικές συμπεριφορές.

Ο σεβασμός απέναντι στο έργο των επαγγελματιών υγείας πρέπει να είναι αυτονόητος. Στις καθημερινές υπεράνθρωπες προσπάθειες τις οποίες καταβάλλουν οι επαγγελματίες υγείας, για να περιθάλπουν και να σώζουν τις ζωές των ασθενών, ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΧΩΡΟ Η ΒΙΑ.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της E.N.E.

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

A.N.Θ. «ΘΕΑΓΕΝΕΙΟ»

ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Γ.Α.Ο.Ν.Α. «Ο ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ»

Γ.Ν. Σπείας

Γ.Ν. Αιγίου

Γ.Ν. Άμφισσας

Γ.Ν. Βόλου «ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΕΙΟ»

Γ.Ν. Παννισίων

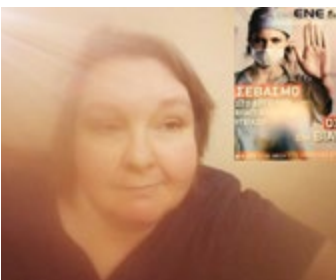
Γ.Ν. ΕΔΕΣΣΑΣ

Γ.Ν. Κοζάνης «ΜΑΜΑΤΣΕΙΟ»

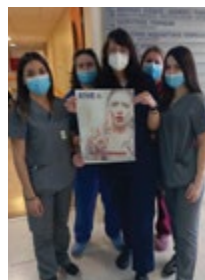
Γ.Ν. «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ»

Γ.Ν. Κορίνθου

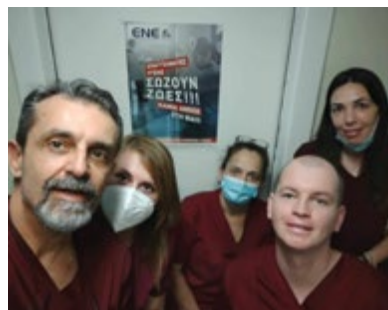
Γ.Ν. Λαμίας

Γ.Ν. Ναυπλίου

Γ.Ν. Ξάνθης

Γ.Ν. Πρέβεζας

Γ.Ν. Πτολεμαΐδας «ΜΠΟΔΟΣΑΚΕΙΟ»

Γ.Ν. Ρόδου «ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ»

Γ.Ν. Τρικάλων

Γ.Ν. Φλώρινας «Ελένη Θ. Δημητρίου»

Γ.Ν. Φλώρινας «Ελένη Θ. Δημητρίου»

Γ.Ν. Χίου «ΣΚΥΛΙΤΣΕΙΟ»

Γ.Ν.Α. «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ»

Γ.Ν.Α. «ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ»

Γ.Ν.Α. «Η ΕΛΠΙΣ»

Γ.Ν.Α. «ΚΑΤ»

Γ.Ν.Α. «ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟ - ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ», Ε.Ε.Σ.

Γ.Ν.Α. «ΛΑΪΚΟ»

Γ.Ν.Δ.Α. «ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ»

Γ.Ν.Ε. «ΘΡΙΑΣΙΟ»

Γ.Ν.Ν.Ι. «ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕΙΟ - ΠΑΤΗΣΙΩΝ»

Γ.Ν.Θ. «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»

Γ.Ν.Π.Α. «Αγλαΐας & Παναγιώτη Κυριακού»

Κέντρο Υγείας Αμυνταίου

Εθνικό Κέντρο Αποκατάστασης

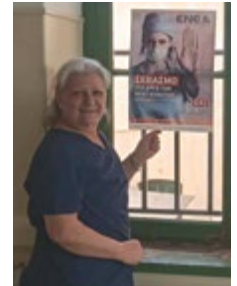
Κέντρο Υγείας Πειραιά

Κέντρο Υγείας Στυλίδας

Νοσοκομείο «ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ»

Νοσοκομείο Θείας Πρόνοιας «Η ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ»

Νοσοκομείο «ΥΓΕΙΑ»

Π.Γ.Ν. Αλεξανδρούπολης

Π.Γ.Ν. Ιωαννίνων

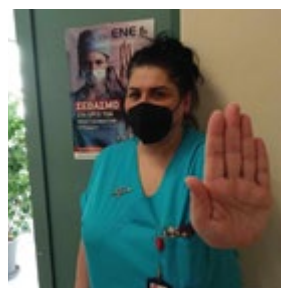
Π.Γ.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ»

Σπηλιοπούλειο Νοσοκομείο «Η ΑΓΙΑ ΕΛΕΝΗ»

Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής

Υλοποίηση του Προγράμματος «Οι Νοσηλευτές εκπαιδεύουν... οι Πολίτες ΣΩΖΟΥΝ ΖΩΕΣ»

Σε συνέχεια του πανελλαδικού εθελοντικού Προγράμματος Αγωγής Υγείας μέσω του Σχολείου, της Οικογένειας, της Κοινότητας: «Οι Νοσηλευτές Εκπαιδεύουν – Οι Πολίτες ΣΩΖΟΥΝ ΖΩΕΣ», η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, υλοποίησε το εκπαιδευτικό σεμινάριο: «Πρώτες Βοήθειες – Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση», στα Εκπαιδευτήρια Καραχάλου, στο 63^ο Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης, στο 1^ο Πρότυπο Γυμνάσιο Ιλίου, στο Νηπιαγωγείο Μαραθίου Μυκόνου, στο Μουσικό Σχολείο Αμύνταιου, στο ΙΡΙΣ ΚΔΑΠ ΑμεΑ Βόλου, στο Αστυνομικό Τμήμα Αμυνταίου, στο Σύλλογο Γονέων & Κηδεμόνων 11^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ελευσίνας, στο Γυμνάσιο Μυκόνου, στο 56^ο Δημοτικό Σχολείο Πειραιά, στο 4^ο Δημοτικό Σχολείο Ωραιοκαστρου Θεσσαλονίκης, στο 10^ο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Βαρηκόων Θεσσαλονίκης, στο Δημοτικό Σχολείο – Σύλλογο Γονέων & Κηδεμόνων Ξινού Νερού, στο 33^ο Δημοτικό Σχολείο Πάτρας, στα Δημοτικά Σχολεία Μυρτιάς – Τένεμης – Σελιανίτικων Αιγίου, στο Κέντρο Ψυχικής Υγείας Πάτρας, στο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ Πάτρας, στο Δήμο Αμυνταίου, στο Ε.Ε.Ε.ΕΚ. Αιγίου Δημητρίου, στο 1^ο Δημοτικό Σχολείο Πεύκων, στο Κέντρο Υγείας Λιδορικού

Όλοι οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν και εκπαιδεύτηκαν στην παροχή Πρώτων Βοηθειών, στην παροχή Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης και στη χρήση του Αυτόματου Εξωτερικού Απινιδιστή, αποκτώντας τις

απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να αντιμετωπίσουν επαρκώς, κρίσιμες για τη ζωή καταστάσεις.

Η Ε.Ν.Ε. συχαίρει όλους τους εμπλεκόμενους φορείς για την εξαιρετική οργάνωση, καθώς και όλους τους συμμετέχοντες για τη συμμετοχή τους, γεγονός το οποίο αποδεικνύει το υψηλό αίσθημα κοινωνικής ευθύνης. Επιπλέον συχαίρει τις Νοσηλεύτριες κ. Λουκία Κεραμιδά, κ. Γεωργία Διαμαντή, κ. Ευσταθία Μαριδάκη, κ. Άννα Καρασαββίδου, κ. Ειρήνη Θεολογίδου, κ. Άννα Καρανικοπούλου, κ. Αναστασία Σιώκη, κ. Βασιλική Παναγοπούλου, κ. Ελένη Λυκούρη, κ. Αθανασία Ρεκατσάνα, κ. Ιορδάνα Σάββη, κ. Μαρία Τσιαμαντά, κ. Αποστολία Πουρνάρα, κ. Ευθυμία Καλλιαντέρη, κ. Μαρία Σαλαμούρα, κ. Ξανθίππη Φουλίδου, κ. Αικατερίνη Νικολάου, κ. Αργυρώ Χριστοδουλοπούλου, τις Σχολικές Νοσηλεύτριες κ. Αναστασία Νάνου, κ. Μαρία Κιρμανίδου, κ. Κωνσταντίνα Κατσώλη, κ. Κωνσταντίνα Τζούπη, κ. Μαλαματή Μπανιά και τους Νοσηλευτές κ. Χρήστο Βασιλόπουλο, κ. Χαράλαμπο Λεβέντη και κ. Απόστολο Δεληγάκη για την εθελοντική συμμετοχή τους στη διεξαγωγή του προγράμματος.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

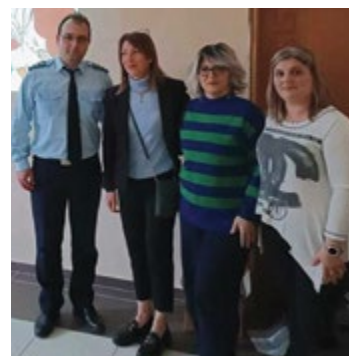
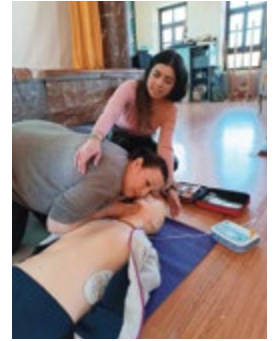
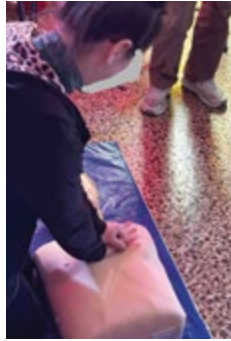
Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Τζαννής Πολυκανδριώτης

Οι Νοσηλευτές «δίνουν» Ρυθμό στην Υγεία για την Παγκόσμια Ημέρα Νεφρού, Παγκόσμια Ημέρα Φυματίωσης, Παγκόσμια Ημέρα Συνδρόμου Down

Παγκόσμια Ημέρα Νεφρού

Αναστασία Λιοσάτου

RN, MSc, Dip(Edu), PhD(c), Υπεύθυνη Μονάδας Τεχνητού Νεφρού, Γ.Ν. Κεφαλονιάς, Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Νοσηλευτικής - Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου & Συντονίστρια Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νοσηλευτών Νεφρολογίας και Μεταμόσχευσης/ Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεφρολογικής Φροντίδας (EDTNA/ERCA)

«Η Ανάγκη για Ισότιμη Πρόσβαση στη Φροντίδα και τη Βέλτιστη Θεραπεία - Νοσηλευτές: Κλειδί στη Μάχη κατά της Χρόνιας Νεφρικής Νόσου»

Στις 14 Μαρτίου κάθε χρόνο, γιορτάζουμε την Παγκόσμια Ημέρα Νεφρού για να αναδείξουμε τη σημασία της υγείας των νεφρών και της πρόληψης της Χρόνιας Νεφρικής Νόσου (ΧΝΝ). Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, ο αριθμός των ανθρώπων που πάσχουν από ΧΝΝ ανέρχεται σε εκατομμύρια παγκοσμίως, με τη νόσο να κατατάσσεται ως μια από τις κορυφαίες αιτίες θανάτου. Ειδικότερα, το 2019, η ΧΝΝ ευθύνεται για πάνω από 3,1 εκατομμύρια θανάτους, με τον αριθμό αυτό να αναμένεται να αυξηθεί μέχρι το 2040. Στην Ελλάδα, ο αριθμός ανέρχεται σε περίπου 1 στους 10 ενήλικες, μια στατιστική που αποκαλύπτει τη σοβαρότητα του ζητήματος στην υγεία του πληθυσμού μας.

Η πρόληψη και η παροχή βέλτιστης θεραπείας είναι ουσιώδης για τη μείωση των επιπλοκών της νόσου και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών. Παρά τις καινοτόμες θεραπευτικές προσεγγίσεις, πολλοί ασθενείς αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις σε ό,τι αφορά την πρόσβασή τους σε αυτές, ειδικά σε χώρες με χαμηλό εισόδημα και απουσία οργανωμένου Εθνικού Συστήματος Υγείας, όπου η υποκατάσταση της νεφρικής λειτουργίας αποτελεί προνόμιο και αγαθό για τους έχοντες πρόσβαση στην ιδιωτική υγεία. Για να επιτευχθεί η ισότιμη πρόσβαση στη φροντίδα και τη βέλτιστη φαρμακευτική πρακτική, απαιτούνται ολοκληρωμένες πολιτικές υγείας που θα ενσωματώνουν τη φροντίδα της υγείας των νεφρών στα υφιστάμενα προγράμματα υγείας και θα εξασφαλίζουν χρηματοδότηση για αυτήν.

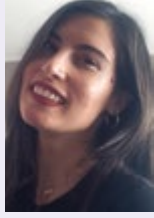
Η παροχή φροντίδας υγείας για τη ΧΝΝ πρέπει να είναι ασθενο-κεντρική καθώς και πολυεπίπεδη. Απαιτείται η ανάπτυξη ειδικών δεξιοτήτων για τους επαγγελματίες υγείας και η εξασφάλιση πόρων για υψηλή ποιότητα φροντίδα. Συνολικά, απαιτείται συνεργασία πολλών επαγγελματιών υγείας και συντονισμός σε παγκόσμιο, εθνικό και τοπικό επίπεδο για τη βελτίωση της φροντίδας της υγείας των νεφρών και την εξάλειψη των ανισοτήτων στην πρόσβαση σε αυτήν. Επιπλέον, η συμμετοχή των ασθενών σε οργανώσεις υγείας και η ενίσχυση της ευαισθητοποίησης για τη νόσο αποτελούν σημαντικά βήματα προς την καλύτερη διαχείριση και θεραπεία.

Οργανισμοί όπως η EDTNA/ERCA (European Dialysis and Transplant Nurses Association/European Renal Care Association) της οποίας έχω την τιμή να διατελώ μέλος του Δ.Σ. καθώς και η Ε.Ν.Ε.Ν. (Ελληνική Νεφρολογική Εταιρεία Νοσηλευτών) στη χώρα μας, πρωτοστατούν στην προώθηση της εκπαίδευσης και της έρευνας στον τομέα της νεφρολογικής νοσηλευτικής. Με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας Νεφρού, στις 14 Μαρτίου 2024 διοργανώθηκε από την EDTNA/ERCA σε συνεργασία με την Ε.Ν.Ε.Ν. webinar για την ανάδειξη της σπουδαιότητας της υγείας των νεφρών και την ευαισθητοποίηση για έγκαιρη πρόληψη.

Ο ρόλος των Νοσηλευτών είναι κρίσιμος καθώς αναδεικνύονται ως κεντρική μορφή στην πρόληψη και την προαγωγή της υγείας των νεφρών. Στη χώρα μας η Πρωτοβάθμια Νεφρολογική Φροντίδα υπολείπεται σημαντικά, ενώ πρακτικά δεν υφίσταται οργανωμένη νεφρολογική νοσηλευτική προσέγγιση στο πλαίσιο της κοινότητας. Οι τομείς που θα μπορούσαν να δραστηριοποιηθούν οι νοσηλευτές μας δεν είναι άγνωστοι αφού από 20αετίας σε χώρες του εξωτερικού όπως είναι οι Η.Π.Α., η Αυστραλία, το Ηνωμένο βασίλειο, η Σουηδία ή η Ολλανδία, λειτουργούν ιατρεία πρόληψης και υποστήριξης των ασθενών με ΧΝΝ, καθοδηγούμενα από Νοσηλευτές Νεφρολογίας, τα λεγόμενα nurse-led clinics. Οι Νοσηλευτές σε αυτά τα ιατρεία παρακολουθούν ασθενείς στα πρώιμα στάδια της ΧΝΝ και διαχειρίζονται τον σακχαρώδη διαβήτη, την αναιμία, τη διατροφή, την εκπαίδευση του ασθενή ή και την συνταγογράφηση συγκεκριμένων σκευασμάτων. Φυσικά, όλοι αυτοί οι ρόλοι ανήκουν σε Ειδικούς Νοσηλευτές Νεφρολογίας με εξειδικεύσεις, επίσημα κατοχυρωμένες από τα επαγγελματικά επιμελητήρια των εκάστοτε χωρών με άδειες άσκησης επαγγέλματος για συγκεκριμένες νοσηλευτικές πράξεις.

Οι Νοσηλευτικές Ειδικότητες και συγκεκριμένα η ειδικότητα της Νεφρολογικής Νοσηλευτικής στη χώρα μας, θεωρώ πως στο μέλλον θα είναι μονόδρομος για την επίτευξη των στόχων υγείας αναφορικά με την πρόληψη και διαχείριση της ΧΝΝ. Μονόδρομος θα είναι επίσης και η πολιτική που θα οδηγήσει σε προσλήψεις Ειδικευμένων και Ειδικευμένων Νοσηλευτών. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ειδικών Νοσηλευτών (ESNO), στον οποίο εκπροσωπώ την EDTNA/ERCA, κάνει μία μεγάλη προσπάθεια την τελευταία διετία για την αναγνώριση του ρόλου των ειδικών νοσηλευτών στα συστήματα υγείας, για την εναρμόνιση των προσόντων και της εκπαίδευσης των Ειδικών Νοσηλευτών, καθώς και για τη δίκαιη σύνδεση της εξειδίκευσης με τις αμοιβές των Ειδικών Νοσηλευτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το μοντέλο της νοσηλευτικής διοίκησης που θέλει τους νοσηλευτές σε rotation ανά τα νοσηλευτικά τμήματα του νοσοκομείου, θεωρείται αναχρονιστικό και παρωχημένο και πρέπει να εκλείψει. Η παροχή εξειδικευμένης νοσηλευτικής φροντίδας απαιτεί Εξειδικευμένους Νοσηλευτές στους οποίους θα βασίζεται το σύστημα υγείας και στους οποίους θα έχει επενδύσει με πολυετή εκπαίδευση. Οι μετακινήσεις Νοσηλευτών προς κάλυψη λειτουργικών κενών είναι ξεκάθαρα επισφαλής πρακτική αφενός για την παρεχόμενη ποιοτική φροντίδα στον συνάνθρωπο μας και αφετέρου επιζημία για το επαγγελματικό προφίλ του Νοσηλευτή, το οποίο χάνει έδαφος και στερείται γοήτρου συνεχώς τα τελευταία χρόνια ελλείψει κινήτρων και οικονομικών απολαβών.

Συνοψίζοντας, η Παγκόσμια Ημέρα του Νεφρού αποτελεί μια ευκαιρία να αναδείξουμε τη σημασία της πρόληψης και της θεραπευτική προσέγγισης των παθήσεων των νεφρών αλλά και του κρίσιμου ρόλου που διαδραματίζουν οι Νοσηλευτές και μάλιστα οι Εξειδικευμένοι Νοσηλευτές σε αυτή την παγκόσμια πρόκληση. Είναι καθήκον μας όλων να εργαστούμε προς αυτή την κατεύθυνση, προκειμένου να διασφαλίσουμε έναν υγιή και δυναμικό πληθυσμό για το μέλλον. Με συντονισμένες προσπάθειες σε παγκόσμιο και τοπικό επίπεδο, μπορούμε να προωθήσουμε μια πιο υγιή και δίκαιη προσέγγιση στην πρόληψη και τη θεραπεία της νεφρικής νόσου, ενισχύοντας την υγεία και την ευημερία των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο. Ας ευχηθούμε ότι και στην χώρα μας θα διευρυνθούν οι τομείς, οι δράσεις και οι ρόλοι των νοσηλευτών νεφρολογίας μέσα από κατάλληλες στρατηγικές και τον σχεδιασμό σχετικού νομικού πλαισίου.

Γεωργία Κωνσταντίνου

Νοσηλεύτρια, MSc, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη MSc,
Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Βιοκλινική Αθηνών

«Σωματική άσκηση & Αιμοκάθαρση»

Η Χρόνια Νεφρική Ανεπάρκεια είναι σύνδρομο που χαρακτηρίζεται από βαθμιαία και προοδευτική μείωση της ικανότητας των νεφρών να ρυθμίζουν το ποσό και το είδος των διαλυόμενων ουσιών που πρέπει να αποβληθούν. Η εξέλιξη της νεφρικής βλάβης σε τελικό στάδιο Χρόνιας Νεφρικής Ανεπάρκειας επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες κινδύνου οι οποίοι είναι δυνατόν να επιδρούν μόνοι ή με διάφορους μεταξύ τους συνδυασμούς. Σε αυτούς περιλαμβάνονται η συστηματική υπέρταση, η λευκωματουρία, η υπερλιπιδαιμία κ.λπ.

Με βασικότερο στόχο την αντιμετώπιση της εν λόγω πάθησης υφίστανται τρεις τεχνικές. Η αιμοκάθαρση, η περιτοναϊκή κάθαρση και η μεταμόσχευση. Την πιο συνηθισμένη τακτική αποτελεί η αιμοκάθαρση. Η συγκεκριμένη όμως τακτική επηρεάζει κατά πολύ την ποιότητα ζωής των εν λόγω πασχόντων εξαιτίας της επιρροής της σε φυσικές δραστηριότητες, όπως στη σωματική άσκηση. Ειδικότερα οι περισσότεροι ασθενείς με Χρόνια Νεφρική Νόσο έχουν πολύ χαμηλή ανοχή στην άσκηση, λόγω μείωσης της μυϊκής μάζας που οφείλεται σε καταβολική πορεία που σχετίζεται με τη Χρόνια Νεφρική Νόσο. Η ανοχή στην άσκηση είναι ένας ισχυρός προγνωστικός παράγοντας που σχετίζεται με θνησιμότητα ανεξάρτητα από τη νεφρική λειτουργία. Φαίνεται λοιπόν ότι η αύξηση της διατήρησης της ανοχής στην άσκηση είναι ένας βασικός παράγοντας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής σε ασθενείς με Χρόνια Νεφρική Νόσο. Διάφορες έρευνες από τη δεκαετία του 2010 τονίζουν τα οφέλη της σωματικής άσκησης για τους ασθενείς που υποβάλλονται σε εξωνεφρική κάθαρση και μάλιστα το 2012 οι οδηγίες κλινικής πρακτικής KDIGO για τη Χρόνια Νεφρική Νόσο ενθαρρύνουν τους ασθενείς να κάνουν σωματική δραστηριότητα συμβατή με καρδιαγγειακή υγεία και ανοχή με στόχο τουλάχιστον 30 λεπτά για πέντε φορές την εβδομάδα.

Το είδος των ασκήσεων που μπορεί να επιλέξει ένας ασθενής εξαρτάται και από τις προτιμήσεις του ίδιου. Μπορεί να είναι το γρήγορο βάδισμα, το τρέξιμο, η ποδηλασία, ο χορός, η κολύμβηση ακόμα και η χρήση οργάνων γυμναστικής. Το είδος της δραστηριότητας

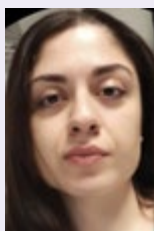
θα πρέπει να είναι κατάλληλο με βάση την ηλικία, τις δυνατότητες και τη φυσική κατάσταση. Ανάλογα επίσης με τα συνυπάρχοντα νοσήματα π.χ σακχαρώδης διαβήτης, καρδιακή νόσος, η σωματική δραστηριότητα πρέπει να ξεκινάει με ελαφριά άσκηση και στη συνέχεια να αυξάνεται σταδιακά τόσο η ένταση όσο και η διάρκεια της δραστηριότητας. Όσον αφορά το είδος της άσκησης έχει αναφερθεί ότι περισσότερο από έξι μήνες άσκησης στη διάρκεια των συνεδριών έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην ανοχή στην άσκηση. Σύμφωνα επίσης και με αποτελέσματα ερευνών, η άσκηση αυξάνει τα επίπεδα του μονοξειδίου του αζώτου και των μυοκινών και μειώνει το επίπεδο του ενεργού οξυγόνου, τα οποία σχετίζονται με βελτιώσεις στη λειτουργία των τριχοειδών, την αντίσταση στην ινσουλίνη και άλλους παράγοντες που σχετίζονται με τη γήρανση.

Ουσιαστικό ρόλο στην άσκηση αποτελεί η πρόσπιση της υγείας. Είναι τρόπος ψυχαγωγίας και αποτελεί δικαίωμα όλων. Με τη σωματική άσκηση παράγονται στον οργανισμό ενδορφίνες που συμβάλλουν στην καλή διάθεση και εξουδετερώνουν τα επίπεδα της αδρεναλίνης, οπότε σίγουρα σε χρόνιους πάσχοντες όπως είναι οι νεφροπαθείς αυτό είναι απαραίτητο καθώς δημιουργούν το αίσθημα της ευεξίας και βελτιώνουν την ποιότητα της ζωής τους.

Σημαντικό ρόλο στην ενθάρρυνση των αιμοκαθαίρομενων ασθενών σε ότι αφορά την άσκηση, διαδραματίζουν και οι επαγγελματίες υγείας που εργάζονται στις Μονάδες Τεχνητού Νεφρού, με κυριότερο το ρόλο των Νοσηλευτών.

Οι Νοσηλεύτριες των Μονάδων Τεχνητού Νεφρού θα πρέπει να τονίζουν στους ασθενείς τα οφέλη της δραστηριότητας τόσο στη σωματική όσο και στην ψυχική τους υγεία, τη βελτίωση της ανοχής στην άσκηση καθώς και τη μείωση των καρδιαγγειακών προβλημάτων. Θα πρέπει να τους ωθούν σε δραστηριότητες που τους ταιριάζουν δίνοντας τους τις απαραίτητες συμβουλές με βάση την κλινική τους κατάσταση. Η αξιολόγηση της φυσικής λειτουργικότητας και η ενθάρρυνση για συμμετοχή στη φυσική άσκηση θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της θεραπείας του ασθενούς.

Παγκόσμια Ημέρα Φυματίωσης

Αιμιλία Χατζηπολυχρόνη

Νοσηλεύτρια, MSc, Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»

«Το χρονικό της Φυματίωσης»

«Σαν σκιά ακολουθεί η φθίση τον άνθρωπο, στην πορεία του μέσα στους αιώνες...»
«Φθίση», «Λευκή πανώλη», «Πνευμονική κατανάλωση», «Σαράκι»... είναι μερικές από τις ονομασίες που προσπαθούσαν να περιγράψουν στο παρελθόν μια νόσο που οδηγούσε τον άνθρωπο, με σιγουριά, στο τέλος της ζωής του. Το 1834 ο Schonlein θα την ονομάσει φυματίωση. Σήμερα ακούγοντας τη λέξη φυματίωση, το μυαλό μας ταξιδεύει στις αναπτυσσόμενες χώρες του κόσμου όπου η πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας, η ενημέρωση και η πρόληψη των μεταδοτικών ασθενειών είναι ελλιπείς. Κι όμως, η φυματίωση εξακολουθεί να αποτελεί μια παγκόσμια απειλή για την δημόσια υγεία. Αυτό επιβεβαιώνεται από τα στοιχεία της διεθνής αναφοράς του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας στην οποία αναφέρεται ότι το 2022 η φυματίωση αποτελούσε την δεύτερη αιτία θανάτου με τον Sars - Cov - 2. Το ίδιο έτος, ο αναφερόμενος, παγκόσμιος αριθμός των κρουσμάτων με νεοεμφανιζόμενη φυματίωση ήταν 7.5 εκατομμύρια ενώ ο αριθμός των θανάτων υπολογίστηκε στα 1.3 εκατομμύρια.

Ωστόσο, είναι ενθαρρυντικό το ποσοστό των ανθρώπων που το 2022 θεραπεύτηκαν από την νόσο. Στην προαναφερθείσα αναφορά του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας το 85% που νόσησαν, θεραπεύτηκαν με την λήψη της προβλεπόμενης φαρμακευτικής αγωγής. Στην περίπτωση που δεν λάμβαναν την φαρμακευτική αγωγή, το ποσοστό θνησιμότητας υπολογίζεται ότι θα άγγιζε το 50%.

Όλα τα παραπάνω στατιστικά στοιχεία και οι πρόοδοι στην αντιμετώπιση της φυματίωσης μας δημιουργούν ερωτήματα όπως: «Πώς αντιμετωπίζονται οι φυματικοί ασθενείς πριν ανακαλυφθούν τα αντιφυματικά φάρμακα και το εμβόλιο;», «Πόσοι από αυτούς επιβίωσαν;». Για να απαντηθούν αυτά τα ερωτήματα, χρειάζεται να ριζούμε φως

στην ιστορία φυματίωσης και του ανθρώπινου αντιφυματικού αγώνα. Η φυματίωση στον άνθρωπο δεν είναι αντικείμενο της σύγχρονης ιστορίας. Από ανθρωπολογικές μελέτες, τα πρώτα ίχνη φυματίωσης ανευρίσκονται σε σκελετικά απολιθώματα προϊστορικών ανθρώπων περίπου το 4.000 π. Χ καθώς και σε μούμιες της Αιγύπτου που χρονολογούνται από το 3.000- 2.400 π. Χ. Στην Αμερική η εμφάνιση της φυματίωσης υπολογίζεται το έτος 100 μ. Χ. Στην Ευρώπη, στα 1.600- 1.800 μ.Χ. το 25% των θανάτων οφείλεται στην φυματίωση. Στους αιώνες αυτούς, το αίτιο που προκαλούσε τη θανατηφόρο νόσο παρέμενε καλά κρυμμένο από τα μάτια της επιστήμης. Οι άνθρωποι στη «Νέα Αγγλία» του 1.800 μ.Χ. την απέδιδαν στον μύθο του βρικόλακα. Όταν ξεπούσε σε μια πόλη μια επιδημία φυματίωσης, θεωρούσαν ότι το πρώτο άτομο μια οικογένειας που απεβίωσε από φυματίωση, είχε γυρίσει με μορφή «βαμπίρ» για να προσβάλει και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας.

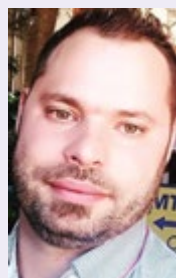
Ογδόντα δύο χρόνια αργότερα, στις 24 Μαρτίου 1882, ο Ρόμπερτ Κοχ ανακοίνωσε την ανακάλυψη του μυκοβακτηριδίου της φυματίωσης. Ο ίδιος, το 1890, δημιούργησε τη «φυματίνη», η οποία στην πορεία χρησιμοποιήθηκε σαν δοκιμή προσμπτωματικού ελέγχου της φυματίωσης. Σπουδαία ήταν και η συμβολή των ακτίνων Χ του Γερμανού Roentgen στην απεικόνιση των παθολογοανατομικών βλαβών. Ο Γάλλος γιατρός Antoine Beclere, χρησιμοποίησε την ακτινογραφία για την πρώιμη ανίχνευση της φυματίωσης. Ο άνθρωπος αντιφυματικός αγώνας είχε ξεκινήσει πολύ νωρίτερα από τις ανακαλύψεις του Κοχ. Οι δυσμενείς συνθήκες επιβίωσης, δημιουργούσαν την επιτακτική ανάγκη λήψης μέτρων για τον περιορισμό της μετάδοσης της νόσου. Έτσι έγινε η σύλληψη της ιδέας του Σανατόριου.

Από το λατινικό ρήμα «sano» που σημαίνει θεραπεύω, τα Σανατόρια ήταν χώροι που αρχικά βρίσκονταν στην ύπαιθρο - σε μεγάλο υψόμετρο και αποτελούνταν από ιατρικές ομάδες. Σε αυτά οι φυματικοί εκτίθονταν σε καθαρό αέρα και ακολουθούσαν ένα πρόγραμμα το οποίο περιλάμβανε πολλές ώρες ξεκούρασης και καλής διατροφής. Ακόμα όμως και σε αυτές τις συνθήκες, το 50% των ασθενών που έκαναν εισαγωγή απεβίωναν μετά από πέντε έτη. Τα Σανατόρια ιδρύονταν με πρωτοβουλία ιδιωτών και μέχρι να πάρουν την «λαϊκή» τους μορφή, απευθύνονταν σε ασθενείς που προέρχονταν από τη μεσαία και την ανώτερη τάξη. Το πρώτο Σανατόριο ιδρύθηκε το 1863 από τον Χέρμαν Μπρέμερ στο Σοκοούφσκο της σημερινής Πολωνίας. Από τα τέλη του 19ου αιώνα και μετά έγιναν κοινά σε όλη την Ευρώπη. Στην Ελλάδα, του πρώτους χρόνους του 20ου αιώνα, η φτώχεια, η αστικοποίηση και η εκβιομηκάνιση ήταν παράγοντες που βοήθησαν στην γρήγορη μετάδοση της νόσου. Ορόσημο στην ιστορία του ελληνικού αντιφυματικού αγώνα αποτέλεσε η ίδρυση του πρώτου ελληνικού Σανατορίου « Η ΣΩΤΗΡΙΑ» από την Σοφία Σλήμαν το έτος 1902. Στη συνέχεια ιδρύθηκαν και άλλα Σανατόρια σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

Η πρώτη επιτυχία για την ανοσοποίηση της φυματίωσης σημειώθηκε το 1906 από τους Calmette και Guerin. Χρησιμοποίησαν εξασθενημένο στέλεχος του μυκοβακτηρίου

και το ονόμασαν το εμβόλιο BCG- βάκιλος των Calmette και Guerin. Η θεραπεία όμως εξακολουθούσε να παραμένει άγνωστη. Εκτός από τις συντηρητικές θεραπείες, αναπτύχθηκαν χειρουργικές παρεμβάσεις που στόχευαν στην μείωση του μικροβιακού φορτίου. Από τις πιο γνωστές παρεμβάσεις ήταν ο τεχνητός πνευμοθώρακας. Με την τεχνική αυτή, ο γιατρός, εισήγαγε αέρα στην υπεζωκοτική κοιλότητα ώστε να συμπιέζεται ο πάσχων πνεύμονας και τελικά να δημιουργείται ένα περιβάλλον μη βιώσιμο για το μυκοβακτηρίδιο. Η πορεία της Φυματιολογίας άλλαξε οριστικά από το 1943, μετά την ανακάλυψη της στρεπτομυκίνης από τον Waksman. Οι παρεμβάσεις της θωρακοχειρουργικής συνέχισαν να εφαρμόζονται σε ασθενείς που δεν ανταποκρίνονταν στην μονοθεραπεία με στρεπτομυκίνη. Αργότερα ανακαλύφθηκαν και τα υπόλοιπα αντιφυματικά φάρμακα. Από το 2010 η συνιστώμενη θεραπευτική αγωγή για την νεοεμφανιζόμενη πνευμονική φυματίωση είναι η χορήγηση συνδυασμού αντιβιοτικών για έξι μήνες. Τους πρώτους δύο μήνες χορηγείται ριφαμπικίνη, ισονιαζίδη, εθαμβουτόλη και πυραμιναιδίδη. Τους τέσσερις τελευταίους μήνες χορηγείται μόνο η ριφαμπικίνη και η ισονιαζίδη. Σήμερα η πρόκληση που αντιμετωπίζουν η επιστήμη και η τεχνολογία των φαρμάκων είναι στην αντιμετώπιση της πολυσανθεκτικής φυματίωσης. Μένουν λοιπόν αρκετές ακόμα ανακαλύψεις να γίνουν προτού έρθει το οριστικό τέλος της φυματίωσης.

Παγκόσμια Ημέρα Συνδρόμου Down

Σεραφεΐμ (Μάκης) Λάππας
Αιρετός ΠΥΣΕΕΠ Δυτικής Ελλάδας,
Γενικός Γραμματέας ΠΟΣΕΕΠΕΑ,
Σχολικός Νοσηλευτής ΠΕ25,
MSc Παθολογίας

«Χρειαζόμαστε όλα τα σχολεία να είναι για όλους τους μαθητές και τη συμπερίληψη να τη δούμε στην πράξη!»

Η Παγκόσμια Ημέρα για το Σύνδρομο Down (World Down Syndrome Day) εορτάζεται κάθε χρόνο στις 21 Μαρτίου. Καθιερώθηκε το 2006 με πρωτοβουλία του Έλληνα ιατρού Στυλιανού Αντωνάρρακ, καθηγητή Γενετικής στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης.

Στο σχολικό περιβάλλον, η παρουσία μαθητών με σύνδρομο Down μπορεί να αποτελέσει πρόκληση, αλλά και ευκαιρία για μάθηση και ανάπτυξη. Είναι απαραίτητο το περιβάλλον όπου είναι οι μαθητές με σύνδρομο Down να μπορούν να αισθάνονται ασφαλείς και αποδεκτοί.

Ο Σχολικός Νοσηλευτής μπορεί να παρέχει βοήθεια στη φροντίδα και την υγιεινή των μαθητών, να παρέχει πληροφορίες και εκπαίδευση στο προσωπικό και τους μαθητές σχετικά με το σύνδρομο Down και να υποστηρίζει για την καλύτερη προσαρμογή στο σχολικό περιβάλλον.

Ο Σχολικός Νοσηλευτής μπορεί επίσης να διαδραματίσει ρόλο στην πρόωθηση της κοινωνικής συνοχής και της κατανόησης μεταξύ των μαθητών, προωθώντας τον σεβασμό και την ανοχή προς τη διαφορετικότητα. Επιπλέον μπορεί να βοηθήσει στην δημιουργία ενός περιβάλλοντος που προωθεί την αλληλεγγύη και την αμοιβαία υποστήριξη μεταξύ των μαθητών, μέσα από την αποδοχή της διαφορετικότητάς και μέσα από διαδραστικές δραστηριότητες και ομαδικά παιχνίδια. Μπορούν επίσης να προωθήσουν εκπαιδευτικά προγράμματα που να εστιάζουν στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των μαθητών με σύνδρομο Down, προωθώντας έτσι την αυτοεκτίμηση και την αυτονομία τους.

Οι Σχολικοί Νοσηλευτές μπορούν να παρέχουν ιατρική περίθαλψη, να διαχειρίζονται τα φάρμακα και να παρέχουν υγειονομική εκπαίδευση στο προσωπικό του σχολείου και τις οικογένειες. Επιπλέον, μπορούν να συνεργαστούν με τους εκπαιδευτικούς για να

δημιουργήσουν ατομικά προγράμματα εκπαίδευσης που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες κάθε μαθητή με σύνδρομο Down.

Συνολικά, η συνεργασία μεταξύ Σχολικών Νοσηλευτών, εκπαιδευτικών και οικογένειας είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που να υποστηρίζει την εκπαίδευση και την ανάπτυξη των μαθητών με σύνδρομο Down.

Επιπλέον, η ενθάρρυνση της συμμετοχής των μαθητών με σύνδρομο Down σε δραστηριότητες εκτός της τάξης, όπως σπορ, τέχνες και κοινωνικές δραστηριότητες, μπορεί να συμβάλει στην κοινωνικο-συναισθηματική τους ανάπτυξη και στην αίσθηση αυτονομίας και επιτυχίας.

Οι Σχολικοί Νοσηλευτές μπορούν επίσης να παρέχουν υποστήριξη στις οικογένειες των μαθητών με σύνδρομο Down, παρέχοντας πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τη φροντίδα και την εκπαίδευσή τους. Η δημιουργία ενός δικτύου υποστήριξης μεταξύ των γονέων μπορεί να είναι επίσης πολύτιμη για την ανταλλαγή εμπειριών και την αμοιβαία υποστήριξη.

Τέλος, η Παγκόσμια Ημέρα για το Σύνδρομο Down αναδεικνύει τη σημασία της αναγνώρισης των ατόμων με σύνδρομο Down στο σχολικό περιβάλλον. Η συνεισφορά του Σχολικού Νοσηλευτή αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι της προσπάθειας για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που προάγει την ανεκτικότητα, την κατανόηση και την ενσωμάτωση της διαφορετικότητας. Μόνο με τη συνεργασία και την υποστήριξη όλων μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα περιβάλλον που θα έχει της κατάλληλες υλικοτεχνικές υποδομές και τις κατάλληλες συνθήκες για όλους τους μαθητές. Χρειαζόμαστε όλα τα σχολεία να είναι για όλους τους μαθητές και τη συμπερίληψη να τη δούμε στην πράξη!

Αιτήματα για Αμοιβαίες Μετατάξεις Νοσηλευτών (Μάρτιος 2024)

1. Νοσηλευτής Τ.Ε. επιθυμεί αμοιβαία μετάταξη από το Γ.Ν.Α. «ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟ – ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ», Ε.Ε.Σ., προς το Γ.Ν. Καλαμάτας και Π.Γ.Ν. Τρίπολης «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ». **Τηλέφωνο επικοινωνίας:** 6982916598
2. Νοσηλεύτρια Τ.Ε. από το Γενικό Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας, επιθυμώ αμοιβαία για Νοσοκομείο ή Κέντρο Υγείας στην Πάτρα ή σε κοντινές περιοχές. **Τηλέφωνο επικοινωνίας:** 6936359686
3. Νοσηλεύτρια Π.Ε. επιθυμεί αμοιβαία μετάταξη από το Π.Γ.Ν Λάρισας, προς οποιοδήποτε Νοσοκομείο Αθήνας ή Πειραιά. **Τηλέφωνο επικοινωνίας:** 6942927440.

17^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ &
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΚΩΣ

30.05 - 02.06

2024